№. 28. СУББОТА. 16 Марта. 16 Marca. SOBOTA. №. 28.

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ KURYER WILEŃSKI

ВЫХОДИТЪ по Вторникамъ, Четвергамъ и Субботамъ.

Przedpłata: Roczna: W Wilnie . rs. 10. Z przesyłką — 12. Półroczna: W Wilnie . — 5. Z przesyłką. — 6.

Kwartalna: W Wilnie . — 3. Z przesyłką. — 3 k. 50. Miesięczna . — 1. Za wiersz ze 40 liter ogłoszenia płaci się k. sr. 17.

WYCHODZI we Wtorki, Czwartki i Soboty.

Rok 1863.

СОДЕРЖАНІЕ.

Часть Оффиціальная.

С.-Петербургъ, 13-го марта.

ИЗВѢСТІЯ ИЗЪ ПОЛЬШИ.

ПОСЛѢДНІЯ ТЕЛЕГРАФИЧЕСКІЯ ДЕПЕШИ.

Краковъ, воскресенье, 22 (10) марта.

Въ послѣднюю ночь Лангевичъ и его женскій адъютантъ, дѣвица Генриха Пустовойтова, привезены изъ Тарнова въ краковскій замокъ. По сей день здѣсь арестовано 700 инсургентовъ.

По слухамъ, которымъ приписывается большая вѣра, Мирославскій былъ подстрекателемъ къ несогласію, возникшему въ мятежническомъ лагерѣ.

Вильно, 10 (22) марта.

По свѣдѣнію, полученному о появленіи шайки въ лѣсахъ трокскаго уѣзда, посланъ 9-го числа изъ Вильно отрядъ изъ одной роты л.-гв. финляндскаго полка и лейбъ-эскадрона гвардейскихъ казаковъ, подъ командою полковника Алхазова. Пройдя болѣе 40 верстъ въ сутки, проселками, и узнавъ, что мятежники переправились у сел. Бялуны на лѣвый берегъ Виліи, казаки пустились вплавь черезъ рѣку, а рота переправилась на рыбачьихъ челнокахъ; у мызы Миткишки мятежники настигнуты и послѣ отчаяннаго сопротивленія истреблены. Въ войскахъ 1 рядовой убитъ, 5 ранено, въ томъ числѣ одинъ казакъ тяжело. Отрядъ возвращается къ ночи въ Вильно съ экстреннымъ поѣздомъ, высланнымъ по желѣзной дорогѣ къ ст. Эвье.

Варшава, 11 (23) марта.

Около желѣной дороги отъ Варшавы въ Бѣлостокъ постоянно бродятъ шайки, которыхъ весьма трудно отыскивать ради лѣсистой мѣстности. Одна такая шайка образовалась изъ конной шляхты, подъ начальствомъ какого-то Чайковскаго (а по другимъ Чартковскаго); противъ нея высланъ изъ Сѣдлеца отрядъ маіора Антошевича, изъ двухъ ротъ костромскаго полка, 2 конныхъ орудій и 50 казаковъ. Съ 3-го по 8-ое марта онъ обошелъ чрезъ Соколовъ, Стредынь, Косовъ, Ядовъ, и настигъ шайку, 8-го числа, у Мендзылисъ, гдѣ нанесъ ей полное пораженіе. Мятежники потеряли до 200 человѣкъ; самъ Чайковскій убитъ. У насъ ранено 2 казака и 5 пѣхотныхъ солдатъ. (Бир. Вѣд. и Р. Ин.)

— По полученнымъ телеграфическимъ оффиціальнымъ извѣстіямъ отъ начальства Радомскаго военнаго отдѣла и отъ властей Австрійскихъ изъ Галиціи, шайка мятежниковъ подъ начальствомъ Лангевича разбита совершенно.

Часть этой шайки вмѣстѣ съ начальникомъ своимъ Лангевичемъ, во время бѣжала за границу и тамъ задержана Австрійскими властями. Лангевичъ доставленъ въ Тарновъ. Остальные мятежники вездѣ преслѣдуются.

— Изъ краткихъ свѣдѣній о пораженіи шайки Лангевича, полученныхъ 8 (20) марта изъ Опатовицъ отъ полковника Ченгеры, видно, что аттака началась 5 (17) числа вблизи Пиньчова и продолжалась 6 (18) и 7 (19) въ окрестностяхъ Буска. У Опатовца часть шайки въ числѣ 2,000 отброшена за границу. Оставшіеся были преслѣдуемы 8 (20) марта по направленію къ Кошицамъ. Очищеніе края отъ мятежниковъ успокоиваетъ и ободряетъ жителей, возвращающихся въ свои жилища.

— По оффиціальнымъ извѣстіямъ изъ Кракова, мятежниковъ задержано 1,300 чел., 2 орудія и 120 лошадей. Лангевичъ посаженъ въ крѣпости въ Краковѣ.

— Шайки мятежниковъ вновь появились въ окрестностяхъ Млавы, увеличившіеся остатками шаекъ Подлевскаго и Замечка; они старались испортить коммуникаціонные пути. Отрядъ высланный отъ Плоцка настигъ 8 (20) марта вблизи Радзанова и разбилъ мятежниковъ, кои разбѣжались по лѣсамъ, лишившись около 100 человѣкъ и значительнаго количества оружія. Въ войскѣ раненыхъ три человѣка.

— Начальникъ шайки Нечай разстрѣлянъ 7 (19) марта въ Красноставѣ.

— Извѣстіе, почерпнутое отъ плѣнныхъ мятежниковъ, что Подлевскій убитъ вблизи Дрожджева, неподтвердилось. Плѣные приняли убитаго адъютанта Мирославскаго за Подлевскаго, потому что у этого адъютанта была лошадь, совершенно похожая на лошадь Подлевскаго. (Dzien. Pow.)

— ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ, согласно представленію Его Императорскаго Высочества Князя Намѣстника, Высочайшимъ указомъ 5 (17) марта благоволилъ уволить, согласно прошеніямъ, отъ должностей непремѣнныхъ членовъ государственнаго совѣта царства польскаго Якова ЛЕВИНЬСКАГО, Михаила ЛЕВИНЬСКАГО и Франца ВЕНГЛЕНСКАГО, а также временныхъ членовъ совѣта, назначенныхъ на 1863 годъ: Леопольда гр. ПОЛЕТЫЛЛО и Александра КУРТЦА. (Dzien. Pow.)

Приказъ по войскамъ Виленскаго военнаго округа. (Февраля 27-го. N 71-й) Генералъ-маіоръ *Эггеръ* назначается начальникомъ войскъ, расположенныхъ въ южной части Гродненской губерніи и Пинскомъ уѣздѣ, на мѣсто свиты Его Величества генералъ-маіора *графа Ностица,* который, по разстроенному здоровью, согласно его просьбѣ, увольняется отъ командованія отрядомъ. (С. П.)

О воспрещеніи лицамъ, состоящимъ въ государственной службѣ носить бороду и усы.

До свѣдѣнія г. генералъ-губернатора дошло, что во многихъ присутственныхъ мѣстахъ, какъ губернскихъ, такъ и уѣздныхъ, чиновники дозволяютъ себѣ отсутствіе формы, предписанной для лицъ, состоящихъ въ государственный службѣ, отпускаютъ себѣ бороду и усы, а внѣ служебныхъ занятій наряжаются въ чамарки, шапки-конфедератки, коженные поясы съ металлическими пряжками, и другаго рода одежду, которая сдѣлалась въ послѣднее время условнымъ нарядомъ людей злонамѣренныхъ и враждебныхъ правительству.

Въ слѣдствіе сего и во исполненіе предложенія его высокопревосходительства отъ 14-го мин. февраля за N. 1079, г-мъ начальникомъ губерніи строго подтверждается предсѣдательствующимъ въ присутственныхъ мѣстахъ и начальствующимъ отдѣльными управленіями, по Виленской губерніи, чтобы они, подъ прямою своею отвѣтственностью, неусыпно наблюдали съ своей стороны за состоящими въ вѣдѣніи ихъ чиновниками, и не допускали между ними какъ отступленія отъ установленной формы для гражданскихъ чиновниковъ, такъ равно и ношенія той одежды, которая, сдѣлавшись вывѣскою злонамѣренныхъ стремленій, не можетъ быть прилична лицу, состоящему въ государственной службѣ; тѣхъ же изъ служащихъ чиновниковъ, которые будутъ дозволять себѣ подобныя отступленія, немедленно увольнять вовсе отъ службы. (В. Г. В.)

Объявленіе кіевскаго старшаго полиціймейстера. Въ исполненіе распоряженія высшаго начальства, поставляю симъ въ извѣстность всѣхъ гг. домохозяевъ или завѣдывающихъ домами, что въ слѣдствіе обнаруженія въ нѣкоторыхъ домахъ значительныхъ складовъ оружія и другихъ боевыхъ принадлежностей, нынѣ вмѣняется имъ въ обязанность имѣть строгій и бдительный надзоръ, чтобы боевыя принадлежности не могли быть хранимы въ домахъ и надворныхъ строеніяхъ, которыя по этому случаю должы быть тщательно и постоянно осматриваемы; обо всемъ же замѣченномъ, равно и всякихъ сборищахъ у ихъ постояльцевъ, гг. завѣдывающіе домами обязаны тотчасъ поставить полицію въ извѣстность, подъ опасеніемъ за несоблюденіе этого порядка строгой законной отвѣтствѣнности. Старшій полиційместеръ, полковникъ *Ивенсенъ.* (Сѣв. Пч.)

О вызовѣ лицъ, желающихъ быть кандидатами министерства на должности судебныхъ слѣдователей.

Высочайше утвержденнымъ, 3-го декабря 1862 года, мнѣніемъ государственнаго совѣта, распубликованнымъ при N. 6 „Сенатскихъ Вѣдомостей,“ предоставлено управляющему министерствомъ юстиціи, въ видѣ временной мѣры, для приготовленія на должности судебныхъ слѣдователей молодыхъ людей, окончившихъ курсъ въ высшихъ учебныхъ заведеніяхъ, опредѣлять въ это министерство такихъ молодыхъ людей, изъявившихъ желаніе поступать на должность судебныхъ слѣдователей и, съ этою цѣлью, распредѣлять ихъ по уголовнымъ палатамъ, уѣзднымъ судамъ и другимъ учрежденіямъ судебнаго вѣдомства; на содержаніе же ихъ отпускать, въ распоряженіе управляющаго министерствомъ юстиціи, ежегодно, въ теченіе впрочемъ только трехъ лѣтъ, начиная съ 1863 г., по 10 т. р. с. изъ 93 т. р., оставшихся въ запасѣ отъ суммы, назначенной по государственной росписи 1861 г. на содержаніе судебныхъ слѣдователей въ 44 губерніяхъ.

Вслѣдствіе сего, департаментъ министерства юстиціи, по приказанію г. управляющаго министерствомъ, объявляетъ:

1) Въ кандидаты министерства юстиціи на должности судебныхъ слѣдователей будутъ принимаемы: а) лица, окончившія курсъ образованія въ высшихъ учебныхъ юридическихъ заведеніяхъ, а именно: въ юридическомъ факультетѣ университетовъ, Императорскомъ училищѣ правовѣдѣнія, Императорскомъ александровскомъ лицеѣ, юридическомъ отдѣленіи ришельевскаго лицея и лицеяхъ князя Безбородко и демидовскомъ, и б) лица, окончившія курсъ въ другихъ высшихъ гражданскихъ и спеціальныхъ учебныхъ заведеніяхъ (ср. т. III уст. служ. прав. прил. къ ст. 88), если они прослужили не менѣе 2-хъ лѣтъ въ гражданской службѣ. Лица, состоящія подъ слѣдствіемъ или судомъ, а также оставленныя въ подозрѣніи по преступленіямъ, за которыя полагается ограниченіе правъ или другое болѣе тяжкое наказаніе или подвергавшіяся по суду одному изъ наказаній, означенныхъ въ ст. 19, 35—42 и 69 п. 1—5, т. XV, кн. 1, улож. о наказ. (св. изд. 1857 г.), не принимаются.

2) Желающіе поступить въ число кандидатовъ министерства юстиціи на должности судебныхъ слѣдователей подаютъ или присылаютъ о семъ прошенія, на установленной гербовой бумагѣ (съ приложеніемъ диплома или аттестата о полученномъ образованіи и формуляра, если состояли на службѣ), на имя господина управляющаго министерствомъ.

3) Кандидаты командируются на испытаніе въ уго-

TREŚĆ

Część Urzędowa.

St.-Petersburg, 13-go marca.

WIADOMOŚCI Z POLSKI.

OSTATNIE DEPESZE TELEGRAFICZNE.

Kraków, niedziela 22 (10) marca.

Ostatniéj nocy Langiewicz i jego adjutant żeński, panna Henryka Pustowojtowa, przywiezieni z Tarnowa do krakowskiego zamku. Do dzisiejszego dnia aresztowano 700 powstańców.

Podług wieści bardzo wiarogodnych, Mierosławski był podżegaczem do niezgody, która wynikła w obozie.

Wilno 10 (22) marca.

Podług wiadomości otrzymanéj o ukazaniu się bandy w lasach powiatu trockiego, posłano 9-go tegoż mca. z Wilna oddział z jednéj roty l. gw. finlandzkiego pułku i lejb-szwadronu kozaków gwardyjskich pod dowództwem pułkownika Ałchazowa. Przeszedłszy więcéj jak 40 wiorst w dobę, przesmykami, i dowiedziawszy się, że powstańcy przeprawili się przy wsi Białunach na lewy brzeg Wilji, kozacy przebyli wpław przez rzekę; a rota przeprawiła się na łódkach rybackich; przy majątku Mitkiszki powstańcy zostali dopędzeni i po rozpaczliwém sprzeciwianiu się zniszczeni. W wojsku 1 szeregowiec zabity, 5 rannych, w téj liczbie jeden kozak ciężko. Oddział powraca w nocy do Wilna nadzwyczajnym pociągiem, wysłanym koleją żelazną na st. Jewje.

Warszawa 11 (23) marca.

Koło drogi żelaznéj z Warszawy do Białegostoku ciągle tułają się bandy, które bardzo trudno odszukiwać z przyczyny lesistéj miejscowości. Jedna taka banda uformowała się z konnéj szlachty, pod dowództwem jakiegoś Czajkowskiego (a podług innych Czartkowskiego); naprzeciw niéj wysłano z Siedlec oddział majora Antoszewicza, z dwóch rot kostromskiego półku, 2 konnych dział i 50 kozaków. Od 3-go do 8-go marca oddział obszedł przez Sokołów, Sterdyń, Kosow, Jadow i napadł bandę 8-go przy Międzylesiu, gdzie jéj zadał zupełną porażkę. Powstańcy stracili do 200 ludzi, sam Czajkowski zabity. W wojsku raniono 2 kozaków i 5 piechotnych żołnierzy. (W. g. i Inw. R.)

— Podług otrzymanych telegraficznych urzędowych doniesień od naczelnika radomskiego wojennego oddziału i od władz cesarsko-austryjackich z Galicji, banda powstańców pod przywództwem Langiewicza rozbitą została.

Część téj bandy wraz z przywódzcą swym Langiewiczem, w ucieczce przeszła za granicę i tam przez władze austryjackie ujętą została. Langiewicz odstawiony został do Tarnowa. Szczątki buntowników są wszędzie ścigane.

— Z krótkich wiadomości o pobycie bandy Langiewicza nadesłanych d. 8 (20) marca z Opatowic, przez półkownika Czengeri, okazuje się, że attak rozpoczęty został d. 5 (17) koło Pińczowa i dalej prowadzony d. 6 (18) i 7 (19) koło Buska. W Opatowicach część bandy w liczbie 2,000 przeszła na terrytorjum austryjackie. Szczątki bandy były ścigane d. 8 (20) marca w kierunku ku Koszycom.

Wyparcie buntowników uspakaja i dodaje odwagi mieszkańcom, którzy wracają do domów.

— Urzędowe wiadomości otrzymane z Krakowa, donoszą, że przytrzymano 1,300 buntowników, 2 działa i 120 koni. Langiewicz osadzony jest w cytadeli w Krakowie.

— Bandy buntowników na nowo ukazały się w okolicach Mławy a wzmocnione przez szczątki band Podlewskiego i Zameczka, zajmowały się niszczeniem dróg komunikacyjnych. Oddział wysłany z Płocka doścignął dnia 8 (20) marca koło Radzanowa i pobił buntowników, którzy rozproszyli się po lasach, straciwszy około 100 ludzi i znaczną ilość broni. Ze strony wojska było trzech rannych.

— Przywódca bandy Nieczaj został rozstrzelany dnia 7 (19) marca w Krasnymstawie.

— Wiadomość podana przez ujętych buntowników, że Podlewski został zabity koło Drożdżewa, nie potwierdziła się. Ujęci buntownicy wzięli za Podlewskiego, adjutanta Mierosławskiego, który został zabity, a miał konia zupełnie podobnego do konia Podlewskiego. (Dzien. Pow.)

CESARZ JEGO MOŚĆ, na przedstawienie Jego Cesarskiéj Wysokości Wielkiego Księcia Namiestnika, uwolnić raczył Najwyższym ukazem z dnia 5 (17) marca roku bież. od sprawowanych obowiązków, na własne ich żądanie, stałych członków rady stanu: Jakóba LEWIŃSKIEGO, Michała LEWIŃSKIEGO i Franciszka WĘGLEŃSKIEGO, oraz członków czasowych tejże rady, na rok 1863 mianowanych: Leopolda hr. POLETYŁŁO Aleksandra KURTZA.

— Rozkaz do wojsk wileńskiego wojennego okręgu. (27 lutego N. 71) Jenerał-major Egger mianuje się naczelnikiem wojsk rozlokowanych w południowéj części grodzieńskiéj gub. i w powiecie pińskim, na miejsce orszaku JEGO CESARSKIEJ MOŚCI jenerał-majora hrabiego NOSTICA, który z przyczyny zrujnowanego zdrowia, zgodnie z jego własną prośbą, uwalnia się od dowództwa oddziałem. (Pocz. Pół.)

O zabronieniu osobom zostającym w służbie rządowéj nosić brodę i wąsy.

Doszło do wiedzy p. jenerał-gubernatora, że w wielu juryzdykcjach gubernjalnych i powiatowych, urzędnicy pozwalają sobie odstąpienie od formy przepisanéj dla osób zostających w służbie rządowéj t. j. noszą brody i wąsy, a po za obrębem czynności służbowych ubierają się w czamarki, konfederatki, pasy skórzane ze sprzążkami metalowemi i inne odzienie, które ostatniemi czasy stało się umówioną odzieżą ludzi złomyślnych i nieprzyjaznych rządowi.

W skutku tego i w wykonaniu polecenia Jego Excellencji z 14-go lutego N 1079 p. Naczelnik gubernji surowo zaleca prezydującym w juryzdykcjach i zwierzchnikom oddzielnych zarządów gubernji wileńskiéj, aby oni pod osobistą swoją odpowiedzialnością ściśle ze swéj strony pilnowali zostających w ich zawiadywaniu urzędników i nie dozwalali im odstępować od przepisanéj formy dla urzędników cywilnych, jako też noszenia takiéj odzieży, która będąc szyldem źlemyślących dążności, nie przystoi osobie zostającéj w służbie rządowéj, tych zaś ze służących urzędników, którzy będą pozwalać sobie podobnych uchybień, niezwłócznie usuwać od służby. (W. G. W.)

— Ogłoszenie kijowskiego starszego policmejstra. W wykonaniu rozporządzenia wyższéj władzy, zawiadamiam niniejszém wszystkich pp. właścicieli domów lub zawiadujących domami, iż skutkiem wykrycia w niektórych domach znacznych składów broni oraz innych ważniejszych rekwizytów, obecnie poleca się im mieć jak najścislejszą baczność, aby wojenne rekwizyta nie były chowane po domach i innych budynkach na ich dziedzińcach, jakowe, z tego powodu powinny być jak najtroskliwiéj ciągle opatrywane, o wszystkiém zaś postrzeżoném, tudzież o wszelkich zbiorowiskach u swych lokatorów, pp. zawiadujący domami obowiązani są natychmiast zawiadomić policję, pod zagrożeniem za niezachowanie tego przepisu surową odpowiedzialnością podług prawa. Starszy policmejster półkownik Ivensen. (Psz. Pół.)

O wezwaniu osób życzących być kandydatami ministerjum na obowiązki instruktorów sądowych.

Najwyżéj zatwierdzoném 3-go grudnia 1862 roku zdaniem rady państwa ogłoszoném przy N 6 „Wiadomości senackich“ dozwolono zarządzającemu ministerjum sprawiedliwości, jako środek czasowy dla przysposobienia do obowiązków instruktorów sądowych, młodych ludzi, którzy ukończyli kursa nauk w wyższych zakładach naukowych, mianować do tego ministerjum takich młodych ludzi, którzy życzą zająć się obowiązkiem instruktorów sądowych, i w tym celu zaliczać ich w izbach kryminalnych, sądach powiatowych i innych instytucjach sądowych; a na utrzymanie ich wydawać pod rozporządzenie zarządzającego ministerjum sprawiedliwości, corocznie, zresztą tylko przez trzy lata, począwszy od r. 1863 po 10,000 rs. z 93 tys. rs. pozostałych w zapasie od summy, naznaczonéj w wykazie państwa 1861 r. na utrzymanie instruktorów sądowych w 44 gubernjach.

Skutkiem tego, departament ministerjum sprawiedliwości z rozkazu p. zarządzającego ministerjum ogłasza:

1) Na kandydatów przy ministerjum sprawiedliwości do obowiązków instruktorów sądowych będą przyjmowane: a) osoby, które ukończyły kursa nauk w wyższych zakładach jurydycznych, a mianowicie na fakultecie jurydycznym uniwersytetów, w cesarskiéj szkole prawa, w Cesarskiém aleksandrowskiém liceum, w oddziale jurydycznym ryszeljewskiego liceum oraz w liceach księcia Bezborodko i demidowskim, i b) osoby, które ukończyły kursa w innych wyższych cywilnych i specjalnych zakładach naukowych (por. t. III ust. służ. pr. dod. do art. 88) jeżeli przesłużyły nie mniéj nad 2 lata w cywilnéj służbie. Osoby zostające pod śledztwem lub sądem, oraz zostające w podejrzeniu za przestępstwa, za które następuje ograniczenie praw albo inna cięższa kara, albo ci którzy podlegali jednéj z kar wyrażonych w art. 19, 35—42 i 69 p. 1—5 t. XV ks. 1 kod. kar. (zb. pr. wyd. 1857 r.) nie przyjmują się.

2) Życzący zaciągnąć się do liczby kandydatów przy ministerjum sprawiedliwości do obowiązków instruktorów sądowych, podają lub nadsyłają w tym względzie swe prośby na przepisanym papierze herbowym (z dołączeniem dyplomu, lub atestatu o odbyciu nauk, oraz stanu służby, jeśli w niéj zostawali) na imię p. zarządzającego ministerjum.

3) Kandydaci delegują się na wyprobowanie do izb

ловныя палаты, уѣздные суды и другія учрежденія судебнаго вѣдомства. Имъ поручается производство слѣдствій, дослѣдованій и переслѣдованій, какъ въ случаѣ обремененія судебныхъ слѣдователей дѣлами, такъ и въ случаяхъ, указанныхъ въ статьѣ 4 прил. къ 4013-й ст. т. II учр. губ. (по 4 прод. N. 2).

4) Кандидату предоставляется право избрать палату или судъ, при которомъ онъ желаетъ состоять на испытаніи, но если по сему предмету не будетъ заключаться въ прошеніи положительныхъ указаній, то министерство юстиціи опредѣлитъ само, по собственнымъ соображеніямъ, при какомъ судебномъ мѣстѣ долженъ состоять кандидатъ.

5) Срокъ испытанія опредѣляется шести-мѣсячный. Окончательный отзывъ подлежащей уголовной палаты и мѣстнаго губернскаго прокурора о способности кандидата на занятіе должности судебнаго слѣдователя долженъ быть основанъ на разсмотрѣнія произведенныхъ кандидатомъ формальныхъ слѣдствій или достаточно-сложныхъ дослѣдованій и переслѣдованій.

6) Если, во время испытанія, министерство получитъ о кандидатѣ неодобрительный отзывъ уголовной палаты или губернскаго прокурора и признаетъ кандидата неспособнымъ къ занятію должности судебнаго слѣдователя, то исключаетъ его изъ списка, хотя бы срокъ, назначенный въ п. 5, не истекъ.

7) Лицо, поступившее въ число кандидатовъ министерства юстиціи на должность судебнаго слѣдователя, по силѣ настоящаго положенія, не имѣетъ права, впослѣдствіи, при утвержденіи его въ должности судебнаго слѣдователя, отказываться отъ назначаемой ему министерствомъ юстиціи вакансіи. Обязательство подчиниться сему условію должно быть ясно выражено въ подаваемыхъ министерству юстиціи прошеніяхъ. Впрочемъ, по мѣрѣ возможности, министерство будетъ сообразоваться съ желаніемъ кандидатовъ относительно назначенія мѣста ихъ служенія.

8) Кандидаты министерства юстиціи получаютъ содержанія 400 р. с. въ годъ изъ того судебнаго мѣста, къ которому прикомандированы, и пользуются общими правами службы по опредѣленію отъ правительства.

9) Кандидаты министерства юстиціи, при разъѣздахъ по дѣламъ службы, пользуются лошадьми или прогонами на томъ же основаніи, какъ кандидаты, назначаемые въ уголовныя палаты и уѣздные суды губернскимъ начальствомъ, на основаніи прим. къ ст. 3 учр. суд. слѣд., и какъ лица, посылаемыя въ помощь судебнымъ слѣдователямъ. На кандидатовъ, въ случаѣ исправленія ими должности судебнаго слѣдователя, вполнѣ распространяются 1005 ст. и 1006 ст. III т. уст. о служ. по опред. отъ прав. (изд. 1857 г.).

10) Настоящее положеніе касается только кандидатовъ министерства юстиціи, а посему всѣ узаконенія и правила о другихъ лицахъ, исправляющихъ должности судебныхъ слѣдователей и о кандидатахъ, опредѣляемыхъ губернскимъ начальствомъ въ уголовныя палаты и уѣздные суды, на основаніи учрежденія о судебныхъ слѣдователяхъ, остаются въ полной ихъ силѣ.

(Сѣв. Поч.)

— ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ, по засвидѣтельствованію начальства объ отлично усердной и ревностной службѣ контролеровъ Гродненской казенной палаты коллежскихъ ассесоровъ: Антона КВЯТКОВСКАГО и Самуила РОМАНОВИЧА, Всемилостивѣйше изволилъ въ 23 день декабря 1862 года пожаловать, согласно удостоенію комитета гг. министровъ—кавалерами ордена св. Станислава 3-й степени.

— По постановленію Гродненской казенной палаты, 31 декабря 1862 года состоявшемуся, исправляющій должность секретаря коллежскій ассесоръ ИЗБИЦКІЙ утвержденъ въ настоящей должности.

— Высочайшимъ приказомъ по военному вѣдомству, о чинахъ гражданскихъ, 10-го февраля, исключенъ изъ списковъ надворный совѣтникъ, баталіонный лекарь низовскаго пѣхотнаго полка ИВАНОВСКІЙ, умершій отъ ранъ, нанесенныхъ польскими мятежниками.

Виленское губернское правленіе симъ публикуетъ, что оно по резолюціи, состоявшейся 2 января сего года, приставу 4 стана Виленскаго уѣзда Манцевичу, за медленность въ исполненіи даннаго ему земскимъ судомъ порученія объ описи и оцѣнкѣ участковъ имѣнія Михалишекъ, принадлежащаго разнымъ лицамъ, сдѣлало строгій выговоръ со внесеніемъ въ книгу.

О послѣдовавшихъ перемѣнахъ гражданскихъ чиновниковъ по службѣ.

Г. начальникъ Минской губерніи, вслѣдствіе предложенія г. генералъ-губернатора, отъ 10 января за N 19, увѣдомилъ Минское губернское правленіе, что во время бывшихъ въ Минскѣ дворянскихъ выборовъ, въ составленіи протокола 17 ноября и въ другихъ противузаконныхъ поступкахъ принимали особое участіе мировые посредники: Минскаго уѣзда 4 участка отставный поручикъ Петръ *Плевако*, Борисовскаго уѣзда 6 участка Валеріанъ *Венцлавовичъ*, Игуменскаго уѣзда 3 участка Бонифацій *Крупскій*, Мозырскаго уѣзда 1 участка коллежскій секретарь Станиславъ *Прошинскій* и Слуцкаго уѣзда 1 участка Станиславъ *Прошинскій*; почему они уволены отъ означенныхъ должностей. (М. Г. В.)

По сентенціи военнаго суда, 16-го стрѣлковаго баталіона поручику Якову **Ушакову**, присужденному генералъ-аудиторіатомъ на основаніи полевыхъ законовъ къ лишенію всѣхъ правъ состоянія и къ смертной казни разстрѣляніемъ, за распространеніе вредныхъ идей между фабричными работниками, посредствомъ чтенія и передачи имъ сочиненій возмутительнаго содержанія, съ преступною цѣлью возбужденія ихъ противъ правительства, по всемилостивѣйшему ГОСУДАРЯ ИМПЕРАТОРА повелѣнію, смертная казнь замѣняется лишеніемъ всѣхъ правъ состоянія и ссылкою въ каторжную работу на заводахъ на четыре года. (Рус. Инв.)

kryminalnych, do sądów powiatowych i innych instytucij sądowych. Im poleca się prowadzenie śledztwa, dopełnienie tego ostatniego lub prowadzenie na nowo, tak w razie obarczenia instruktorów sądowych sprawami, jako też w razach wyszczególnionych w art. 4 dod. de 4013 art. t. II inst. gub. (w 4 dod. N 2).

4) Kandydat ma prawo wybrać izbę lub sąd, przy którym życzy zostać na wyprobowaniu, lecz jeśli w tym względzie nie będzie wyrażono w prośbie dokładnego wskazania, wówczas ministerjum samo przeznaczy podług swego uznania, przy jakiém sądownictwie powinien zostać kandydat.

5) Termin dla wyprobowania przeznacza się sześć miesięcy. Ostateczna odezwa właściwéj izby kryminalnéj i gubernjalnego prokurora miejscowego, co do zdolności kandydata do zajęcia okowiązku instruktora sądowego, powinna zasadzać się na rozpatrzeniu przeprowadzonych przez kandydata formalnych śledztw albo skomplikowanych dostatecznie śledzeń dodatkowych i poprawczych.

6) Jeżeli w czasie wyprobowania, ministerjum otrzyma, co do kandydata niekorzystną odezwę izby kryminalnéj lub prokurora gubernjalnego i uzna kandydata niezdolnym do zajęcia obowiązku instruktora sądowego, wtedy wykreśla go z listy, nawet przed upływem w pun. 5 oznaczonego terminu.

7) Osoba zaliczona kandydatem w ministerjum sprawiedliwości na obowiązek instruktora sądowego, z mocy obecnéj ustawy, niema prawa późniéj przy zatwierdzeniu onéj w obowiązku instruktora sądowego zrzekać się wyznaczonéj sobie od ministerjum posady. Zobowiązanie się do poddania się temu warunkowi, powinno być wyraźnie określone w podanych do ministerjum prośbach. Zresztą w miarę możności ministerjum będzie się stosować do życzenia kandydatów względem oznaczenia miejsca ich służby.

8) Kandydaci ministerjum sprawiedliwości otrzymują pensji 400 rub. sr. rocznie z tego sądownictwa, przy którém są delegowani i korzystają z ogólnych praw służbowych dla osób mianowanych z woli rządu.

9) Kandydaci ministerjum sprawiedliwości, w czasie podróży swéj w interesach służby, biorą konie lub rozjazdowe pieniądze na téj saméj zasadzie co i kandydaci delegowani do izb kryminalnych i sądów powiatowych przez zwierzchność gubernjalną, na mocy uwagi do art. 3 ust. instr. sąd. i jak osoby posyłane do pomocy instruktorom sądowym. Do kandydatów, w czasie pełnienia przez nich obowiązku instruktora sądowego w zupełności stosują się 1005 i 1006 art. III t. ust. o służ. z mian: rządu (wyd. 1857 roku).

10) Obecna ustawa ściąga się tylko do kandydatów ministerjum sprawiedliwości i dla tego wszystkie przepisy prawne o innych osobach pełniących obowiązki instruktorów sądowych i o kandydatach mianowanych przez zwierzchność gubernjalną do izb kryminalnych i sądów powiatowych, na mocy ustawy o instruktorach sądowych, zostają w zupełnéj mocy.

— CESARZ JEGO MOŚĆ na zaświadczenie zwierzchności o odznaczającéj się gorliwéj służbie kontrolerów Grodzieńskiéj izby skarbowéj, assesorów kollegjalnych Antoniego KWIATKOWSKIEGO i Samuela ROMANOWICZA Najmiłościwiéj raczył 23 grudnia 1862 roku mianować, zgodnie z przyznaniem komitetu pp. ministrów, kawalerami orderu św. Stanisława 3-éj klassy.

— Postanowieniem Grodzieńskiéj izby skarbowéj 31 grudnia 1862 roku zapadłém, peł. obow. seketarza assesor kolleg. IZBICKI zatwierdzony został w tymże obowiązku.

— Najwyższym rozkazem w wydziale wojennym o urzędnikach cywilnych, 10-go lutego wykreślony został z list radca dworu, lekarz bataljonowy nizowskiego pułku pieszego IWANOWSKI, zmarły w skutek ran zadanych przez powstańców polskich.

Rząd Wileński publikuje niniejszém, że w skutek rezolucji z 2-go stycznia roku bieżącego przystawowi 4 stanu, powiatu Wileńskiego Mancewiczowi, za opieszałość w wykonaniu danego mu od sądu ziemskiego poruczenia o opisie i ocenie działów majątku Michaliszek, należącego do różnych osób, zrobiono surową wymówkę z zapisaniem do księgi.

— P. Naczelnik guberji mińskiéj w skutku polecenia p. jenerał-gubernatora 10-go stycznia N. 19 zawiadomił miński rząd gubernialny iż podczas byłych w Mińsku wyborów szlachty, w zredagowaniu protokółu 17-go listopada oraz innych bezprawiach brali szczególny udział Pośrednicy pojednawczy: mińskiego powiatu 4-go cyrkułu, dymisjonowany porucznik Piotr PLEWAKO, borysowskiego powiatu 6-go cyrkułu Walerjan WĘCŁAWOWICZ, ihumeńskiego powiatu 3-go cyrkułu Bonifacy KRUPSKI, mozyrskiego 1-go cyrkułu sekrerarz kollegjaalny Stanisław PROSZYNSKI i słuckiego 1-go cyrkułu Stanisław PROSZYŃSKI; skutkiem czego zostali uwolnieni od rzeczonych obowiązków. (M. G. W.)

— Podług sentencji sądu wojennego, 16-go bataljonu strzeleckiego porucz. Jakubowi USZAKOWI skazanemu przez jeneralny audytorjat na mocy doraźnych praw kryminalnych na pozbawienie wszystkich praw stanu i na karę śmierci przez rozstrzelanie, za rozgłaszanie szkodliwych idei pomiędzy robotnikami fabryk za pomocą czytania i rozdawania im pism podburzającéj treści, z występnym zamiarem podburzenia ich przeciw rządu, z najmiłościwszego CESARZA JEGO MOŚCI rozkazu, kara śmierci zamienia się pozbawieniem wszystkich praw stanu i zesłaniem do robót ciężkich w zakładach na lat cztéry. (Rus. Inw.)

IZABELLA.

PRZEZ PANIĄ WOOD.

(Przekład z angielskiego.)

(Dalszy ciąg, ob. N. 27).

VI.

Sędziowie dotrzymali słowa. O saméj siódméj byli już u Carlisla, czyli raczéj u panny Kornelji, dla tego, że dom do niéj należał.

Panna Kornelja sama przyjęła gości i nawet wmięszała się do ich rozmowy, nie zważając, że nie mogła znieść dymu od cygar. W okolicy uchodziła ona za takiegoż jak i jéj ojciec prawnika. I tak było w istocie. Znała dobrze prawo i jednym rzutem oka umiała rozplątać najzawikłańsze wypadki.

O ósméj godzinie wszedł służący, oznajmując Carlislowi, że z nim chce mówić pan Dill.

Carlisle wstał, wyszedł i zaraz wrócił z listem w ręku.

— Wybaczcie panowie — rzekł do sędziów — muszę was opuścić na pół godziny. Wzywają mię w ważnym interesie, ale zaraz wrócę.

— Co się stało? — zapytała Kornelja.

Carlisle spójrzał na nią znacząco; nie powtórzyła więc pytania.

— Dill pozostanie z wami panowie — dodał adwokat — i może dopomódz wam swojemi wiadomościami, gdyż nie jest gorszym ode mnie prawnikiem.

Mówiąc to wyszedł śpiesznie i poszedł w stronę ogrodu, dotykającą domu państwa Gar. Zostawiwszy za sobą miasto i przeszedłszy mimo posiadłości, o którycheśmy mówili, spójrzał na las ciągnący się z lewéj strony za niemi. Las ten nazywał się klasztornym, dla tego, że kiedyś na tém miejscu stał klasztor. O kilka kroków stąd, przy samém wejściu do lasu, stał domek i w nim to spełnione było zabójstwo, za które Ryszard Gar został skazany na śmierć. Domek był teraz pusty, dla tego, że po zabójstwie nikt w nim mieszkać nie chciał.

Jak tylko Barbara zobaczyła Carlisla, zbiegła zaraz ze wschodów i wprowadziła go. Pani Gar w największéj trwodze stała przy krześle, oblana potem, który pokrywał jéj czoło, a żywy rumieniec odbijał silnie na jéj bladéj twarzy. Carlisle ścisnął jéj dłoń i oddał pugilares z biletami bankowemi.

— Łatwiéj mu będzie zabrać z sobą bilety bankowe — powiedział.

— Archibaldzie! — rzekła pani Gar, — chcę widzieć syna. Czy mam iść na jego spotkanie?

— Wieczorne powietrze szkodzi pani — odpowiedział Carlisle; — lepiéj wprowadzić tutaj Ryszarda. Czyście panie usunęły służbę?

— Wszystko urządzone najlepiéj. Dziś imieniny siostry Anny i mama posłała do kuchni ciasta i butelkę wina, ażeby służący wypili za jéj zdrowie. Powiedziałam, że w razie potrzeby zadzwonię na nich.

— Bardzo dobrze — odpowiedział Carlisle; — teraz możemy pójść po Ryszarda.

— Chcesz pan może, ażebym się wprzód dowiedziała, czy już jest na umówioném miejscu — spytała Barbara.

— Nietrzeba — odpowiedział adwokat, — sam go znajdę, a panią proszę otworzyć nam, jak tylko nas zobaczysz.

Nie zważając na wcale niepiękny ubiór i fałszywą brodę, Ryszard Gar był to młody człowiek, miłéj i pociągającéj powierzchowności, błękitnooki, słusznego wzrostu, przyjemnych i wykwintnych ruchów, zbyt niedbały, ale z sercem przywiązującém się. Sąd jego był pewny i trafny. Jedném słowem, była to głowa nie zupełnie dojrzała.

— Czy przyjdzie matka moja? — zapytał Ryszard po przywitaniu się z adwokatem.

— Zaprowadzę pana do niéj. Ojca pańskiego niema w domu, a służba poszła do kuchni.

— Idźmyż więc, nie mogę tu bawić długo. Czy będę miał pieniądze?

— Rozumie się. Tylko Ryszardzie, czy nie zechcesz, korzystając z czasu, udzielić mnie niektórych szczegółów o tym okropnym dramacie.

— I na cóż to? Jeżeli powiem przed wszystkiemi całą prawdę, nikt mi nie uwierzy; pan — pierwszy.

— Dajże pokój, Ryszardzie, ufaj mi, otwórz przede mną serce swoje.

— Niech i tak będzie — odrzekł Ryszard. — Przytém czuję konieczną potrzebę zrzucić z mego sumienia gniotący je ciężar. Nigdy nie byłem szczęśliwy w rodzinie: zawsze mi wymawiano znajomość z Galidżonem. Ojciec i matka robili mi ciągle dotkliwe wyrzuty za to, żem kochał Afi. Raz Galidżon poprosił mnie o broń moją i tegoż samego dnia wieczorem, kiedym szedł, aby się widzieć z Afi, albo raczéj — kiedym szedł.....

— Ryszardzie — przerwał mu Carlisle — jest stare przysłowie: „przed adwokatem i lekarzem ukrywać nic nie trzeba.“ Jeżeli chcesz, żebym ci pomógł, powinieneś wszystko mówić. Możesz zupełnie polegać na mnie.

— Dobrze — odpowiedział Ryszard — ponieważ chcesz pan wiedzieć wszystko, wyznaję, żem kochał tę dziewczynę i żeby się z nią ożenić, gotów byłem czekać choć do saméj śmierci. Kochałem ją, ale nie mogłem się żenić, dla tego, że ojciec był temu przeciwny.

— Albożeś chciał z nią się żenić? — zapytał Carlisle, kładąc nacisk na ostatnie słowo...

— Nie inaczéj — odpowiedział Ryszard; — może pan myślisz, żem chciał z niéj zrobić swoją kochankę? Nie jestem tak zepsuty, jak się panu zdaje.

— Mów daléj Ryszardzie. Czy odpłacono ci się wzajemnością?

— Wątpię. Raz wierzyłem, to znowu wątpiłem, bo Afi ciągle była zmienną i puszczała się na rozmaite wybiegi. Zdaje mi się, że wolała lepiéj być z nim niżeli ze mną. Wymyślna i dziwaczna, często nie zgadzała się mię przyjąć tego lub owego wieczora. Późniéj dowiedziałem się, że właśnie wówczas na niego czekała.

— Nie rozumiem pana — przerwał adwokat.

Ryszard Gar, nachylił się do ucha Carlisla.

— Mówię o tym przeklętym Tornie — przemówił on ze wściekłością.

— Cóż to za Torn? Nie znam go.

— Któż go zna? — odpowiedział on ze smutkiem; — unikał on rozgłosu i zjawił się potajemnie.

— A więc i on kochał się w Afi? Czyś tego pewny?

— Najpewniejszy. Przyjeżdżał on zawsze w nocy, konno, przywiązywał konia w lesie i bawił u Afi dwie albo trzy godziny.

— Jakżeż się zabójstwo spełniło?

— Galidżon oddał swoją broń do reparacji i prosił mnie, żebym mu pożyczył swojéj. Miałem sobie za obowiązek uczynić zadość jego prośbie. Kiedy potém po obiedzie szedłem do niego, spotkałem ojca, który zapytał mnie dokąd idę? Odpowiedziałem mu, że idę do Granszana i to kłamstwo właśnie było w oczach sędziów silnym przeciwko mnie dowodem. Kiedym zbliżał się do mieszkania Galidżona, przechodząc, jak zwykle przez pole i ścieżkę w lesie, Afi wyszła na moje spotkanie, sucho powiedziała mi, że nie może przyjąć — i radziła wrócić do domu. Z téj przyczyny skłóciliśmy się z sobą trochę; w czasie kłótni naszéj, przeszedł koło nas Luskley i widział mnie z bronią na plecach. Skończyło się na tém, żem przeprosił Afi, gdyż robiła ze mną co tylko chciała, a ja gotów byłem całować ślady jéj stóp. Oddałem jéj broń, uprzedzając, że nabita. Wzięła ją i zamknęła drzwi za sobą. Nie mogłem odejść. Podejrzewałem, że z nią był Torn i chcąc dójść prawdy, schowałem się za drzewami koło domu. Luskley przeszedł znowu i pytał mnie co robię i dla czego stoję na czatach? Nie odpowiedziawszy mu ani słowa, wstałem i odszedłem. To było też policzonem za jeden z dowodów méj winy. Dwadzieścia minut po tém spotkaniu, posłyszałem wystrzał, który jak się mnie zdawało pochodził od strony domku.

— Pewnie ktokowiek poluje na spóźnione kuropatwy, pomyślałem sobie, i w téj chwili postrzegłem Betela, wychodzącego z lasu i śpieszącego do domku. Był to właśnie wystrzał, którym zabito Galidżona.

Nastąpiła chwila milczenia. Carlisle badawczo patrzał na Ryszarda, oświeconego blaskiem księżyca.

— Wkrótce — mówił daléj Ryszard, — to jest prawie w téj saméj chwili, postrzegłem człowieka uciekającego śpiesznie z domku. Był to Torn. Osłupiałem na ten widok. Nigdym jeszcze takiego przestrachu nie widział. Twarz jego pokrywała śmiertelna bladość, oczy jak gdyby chciały wystąpić z swych wklęsłości, usta skrzywione i otwarte, pokazywały dwa rzędy zębów konwulsyjnie stukających jedne o drugie. Gdybym miał siłyi zatrzymałbym go, rzuciłbym się na niego, bo nie panowałem już nad sobą z nienawiści i zazdrości; zrozumiałem nakoniec, że mnie nieprzyjęto dla tego, ażeby z nim pozostać sam na sam.

— Wszakżeś pan mówił przed chwilą, że Torn zjawiał się tylko w nocy?

— W rzeczy saméj taki był zwyczaj jego, ale upewniam pana, że on był u niéj w téj chwili. Uciekał... straciłem go z oczu.... po niejakim czasie, posłyszałem tentent. To wzbudziło we mnie podejrzenie. Pytałem siebie, dla czego Torn tak przelękniony i dla czego tak uciekł? Wszedłem w otwarte drzwi domku i potknąłem się o zimne i martwe ciało; był to trup Galidżona. Leżał przed kuchnią w kałuży krwi; wystrzelona fuzja moja leżała tuż przy nim. Kula przebiła mu serce...

Ryszard zamilkł, chcąc zachwycić oddechu. Carlisle milczał.

— Wołałem Afi, ale nikt się nie odzywał. W domu panowało głuche milczenie. Przeląkłem się, dla tego, żem był zawsze tchórzliwy. Nieprzezwyciężona bojaźń zmusiła mnie odejść od trupa; podjąłem broń swoją i już miałem wychodzić, gdy...

— Dla czegoś pan podjął broń? — przerwał Carlisle.

— W podobnych chwilach człowiek sam nie wie co robi. Przy tém lękałem się, że gdy zostawię broń, poszlaka o zbrodnię padnie na mnie... I tak miałem się ukryć, ale w téj chwili postrzegłem Luskleya wychodzącego z lasu. Na widok jego, zupełnie straciłem przytomność. Przychodziły mi do głowy dziwne myśli; pod wpływem chwilowego panicznego strachu, który mię opanował, rzuciłem broń i zacząłem uciekać przez las, niezważając na krzyk Luskleya.

— Oto było po warjacku — zauważał Carlisle.

— Prawda — odpowiedział Ryszard, uderzając nogą o ziemię — prawda. Będę mówił daléj. Zbliżając się do pasieki, spotkałem Betela. Myślałem, że on pomoże mi wywikłać się z wątpliwości.

— Nie widziałeś pan tego zwierzęcia? — zapytałem go. — Jakiego? — Tego niegodziwca Torna, który się kochał w Afi. — Nie znam Torna i niewiem o kim pan mówisz. — A słyszałeś pan wystrzał? — Tak jest — odpowiedział; — sądziłem, że wystrzelił Luskley. A panu co się zdało? — Chciałbym wiedzieć, czyś pan nie widział, jak wybiegł Torn z domku? — Nie, nie widziałem nikogo, oprócz pana i Luskleya. Byłem bardzo przerażony.

— I pan postanowiłeś tejże saméj nocy uciekać z domu? — zapytał Carlisle. Fatalna omyłka!

— Byłem prawie warjat. Wprzód chciałem doczekać się, jaki obrót weźmie sprawa, ale to było niepodobieństwem. We trzy lub we cztéry godziny po spełnioném zabójstwie, poszedłem znowu do domku, widziałem się z Afi chwil kilka. Nigdy nie zapomnę widzenia się tego. Zaledwie postrzegła mnie, ze wściekłością zaczęła mi wyrzucać, żem zabójcą jéj ojca, a krzycząc w nadzwyczajném wzruszeniu, tarzała się po ziemi w konwulsjach. Zdało mi się, że rozumniéj zrobię, kryjąc się bez zwłoki. Jeżeli, myślałem sobie, Afi ma mnie za zabójcę, to pewno wszyscy temu uwierzą. Nie omyliłem się. Pozory wszystkie były przeciwko mnie. Wyznania świadków coraz więcéj przekonywały, że ja jestem zabójcą, a sądowe badania wydobyły nowe dowody, powiększające moją winę. Afi, którą tak kochałem, stała się tutaj największą nieprzyjaciółką moją. Urzędowie wyparła się, że nikogo oprócz mnie nie przyjmowała téj nocy. Przysięgła, że zabójstwo spełniło się w chwili, kiedy ona sama jedna przechadzała się niedaleko domku.

Carlisle stał milczący i zamyślony, starając się zgłębić ważniejsze punkta objaśnień Ryszarda Gara.

— Wyznanie pańskie dziwi mnie — powiedział Carlisle swoim zwyczajnym szlachetnym tonem, — ale obiecuję zwrócić na to uwagę. Szczególniéj rzecz jedna, zdaje mi się, nie zgadza się ze zdrowym rozsądkiem; upewniasz mię pan, żeś widział uciekającego Torna: dla czegożeś go pan przed sądem nie wskazał?

— Dla czego? — odpowiedział Ryszard — dla tego, żem tchórz i lekkomyślny; dla tego, że czułem się jakby przygniecionym nieubłaganemi okolicznościami; dla tego, że wszystko przeciwko mnie mówiło, nawet ta nieruchoma nabita broń znaleziona koło trupa.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Kurjer Wileński wychodzić będzie w drugim kwartale, od 1 kwietnia do 1 lipca 1863 r., trzy razy na tydzień, we wtorki, czwartki i soboty, w tym samym składzie i kierunku jak dotąd.

Przeto, dla uniknienia zwłoki lub nieregularności w przesyłce, łaskawi prenumeratorowie upraszają się o wczesne zgłaszanie się z dokładnie oznaczonemi adresami.

Z powodu, iż niektóre urzędy pocztowe nie przyjmują posyłek pieniężnych do Wilna, Redakcja ma zaszczyt uprzedzić, iż życzący prenumerować Kurjera Wileńskiego mogą się zgłaszać z prenumeratą listownie, a pieniądze należne wysyłać później, gdy urzędy pocztowe do ich przyjmowania otrzymają upoważnienie.

CENA GAZETY:

Kwartalnie (od 1 kwietnia do 1 lipca) w Wilnie rs. . . 3.
z przesyłką . . . . 3 k. 50.
Miesięcznie . . . . . 1.
Półrocznie . . . . . 5.
z przesyłką 6.
Rocznie . . . . . . 10.
z przesyłką 12.

(Za trzykrotne ogłoszenie, od wiersza, kop. 17. Pp. księgarze, domy handlowe, oraz osoby prywatne, które często udzielać będą ogłoszenia, otrzymują za porozumieniem się, znaczne ustępstwa).

Przedpłata przyjmuje się:
w Wilnie, w kantorze Redakcji, przy ulicy Dworcowéj.
w Kownie u p. Emila Mrongowjusa.
w Mińsku u p. Prokopowicza.
w Kijowie u p. Idzikowskiego.
w Żytomierzu u p. Butkiewicza.
w Kamieńcu Pod. u p. Kallenbacha.
w St.-Petersburgu u pp. Wolfa i Kraszeninnikowa.
m Moskwie u p. Czerenina ul. Nikolska, d. hr. Szeremetjewa.
w Warszawie w księgarniach Celsa Lewickiego, Friedleina, oraz w domu handlowym Henryka Dębskiego, Gregorowicza i sp.

W miejscach wyżéj wskazanych przyjmują się również i ogłoszenia dla wydrukowania w Kurjerze Wileńskim.

Redaktor A. H. Kirkor.

DEPESZE TELEGRAFICZNE

PARYŻ, niedziela 22 marca. Monitor powszechny ogłasza dziś rano list pisany przez cesarza Napoleona III. do p. Billault, w którym mówi:

„Tylko co odczytałem waszą mowę w senacie. Raduję się że znalazłem w was równie wiernego, jak wymównego tłómacza mojéj polityki. Pogodziliście wynurzenie spółczucia ku sprawie drogiéj dla Francji, ze względami należnemi dla panujących i rządów obcych. Wasze słowa były we wszystkiém zgodne z moją myślą. Odrzucam wszelki inny wykład mych uczuć.“

Monitor oświadcza: że wieść o zebraniu w Tulonie 12,000 żołnierzy, dla wysłania ich do Meksyku, jest zupełnie bezzasadna.

LONDYN, niedziela 22 marca. Podług wiadomości z New-Yorku z d. 11, mają panować choroby w Wicksburgu. Oderwańcy mieli ubiedz dnia 9 marca Fairfax-Court-House i schwytać jenerała Stoughton z jego głównym sztabem i 55 końmi.

Oderwańcy pod dowództwem jenerała von Dorn cofnęli się na południe, poniósłszy wielkie straty w przegranéj potrzebie. Ma być nieuchronna bitwa pod Springhill w stanie Tennessee.

Na kongres południowców wytoczono pytanie: czy należy szanować zasadę, podług któréj flaga neutralna pokrywa własność nieprzyjacielską.

LONDYN, poniedziałek 23 marca. P. Trikupi, przedstawiciel grecki przy naszym dworze, odwołany został w skutek uchwały zgromadzenia narodowego, nakazującéj oszczędność w rozchodach państwa.

TURYN, poniedziałek 23 marca. Dziennik „Opinione“ wspomniał wczoraj o wieści, że prezes rady, z powodu niezdrowia, że pan Pasolini i dalsi ministrowie żądali uwolnienia, ale ta pogłoska jest przedwczesną.

BERLIN, poniedziałek 23 marca, w południe. Na dzisiejszém posiedzeniu izby poselskiéj prezes Grabow zdał sprawę z wczorajszego przyjęcia deputacji izby, która złożyła życzenia królowi, jako w dniu jego urodzin. Najjaśniejszy pan był nadzwyczaj dla niéj łaskawym; wielokrotnie dziękował za wynurzone uczucia; wypowiedział nadzieję, że zatarga między ministrami a izbą da się usunąć i że w ciągu roku wiele spraw załatwionych będzie, zważywszy na to: „że kraj i jego przedstawiciele trwają niezłomnie w uczuciu wierności.“

PARYŻ, poniedziałek 23 marca wieczorem. Poseł austryjacki Metternich, wrócił dziś z Wiednia do Paryża i przyjęty był o godzinie 2-giéj po południu przez p. Drouyn de Lhuys.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— SZCZEGÓŁY GOSPODARSKIE I HANDLOWE.—Donoszą nam z Odessy pod d. 4 marca:—Zarzucano nam dużo, iż nieumiemy korzystać z okoliczności i darów przyrodzenia. Jest w tém znaczna część prawdy, ale też siedzący nad stolikiem w gabinecie nauczyciele nasi, często gęsto wybiegają za daleko. Jako przykład téj naszéj niedbałości przytaczają nam między innemi, ze kiedy Anglja zewsząd skupuje kości na ulepszenie gruntów, u nas ten ważny produkt zwierzęcy marnieje nieużytecznie po drogach; że ze lnu otrzymujemy tylko siemię, łodygi zaś jego dające cenne włókno, zużywamy na opał lub też w niwecz obracamy; że mało machin parowych do gospodarstwa wprowadzamy, gdy przy braku rąk do pracy, pożytek z nich byłby stokrotny. Wszystkie te zarzuty wzięte abstrakcyjnie, mają wszelką słuszność za sobą; inaczéj jednak rzecz się ma, gdy zechcemy je osądzić wędle warunków ekonomicznych, pod któremi gubernje południowe zostają. Na próbach zastosowania pary do gospodarstwa rolnego bynajmniéj u nas niezbywało; przed dwóma jeszcze laty doświadczano tego środka dość gęsto: skutek wszakże tych doświadczeń okazał się cale innym, niż teorja gabinetowa głosiła. Niemówiąc już nic o pługach, weźmy tu na uwagę same tylko młócarnie parowe. Wymłócenie beczki żyta za pomocą pary, okazało się, iż w skutek drogości paliwa i potrzeby wysokiego opłacania mechaników, którzy tu, jak i gdzie indziéj w kraju naszym są rzadcy, kosztuje górą trzy ruble. Tymczasem wymłócenie takiéj saméj ilości żyta za pomocą koni, których hodowla na stepach przedstawia wszelkie dogodności, zaledwie rubel jeden wynosi. Naturalnie więc, po niefortunnych próbach, rzucono zupełnie młócarnie parowe, a poczęto kupować konne, których odbyt ze składów idzie dość żwawo. To samo da się powiedzieć o lnie, którego na włókno niewyrabiamy. Układacze niewiele pracy kosztujących recept gabinetowych mogą być pewni, że troskliwość o własne dobro jest u nas, równie jak i gdzieindziéj, rzeczą powszednią; a jeżeli téj troskliwości do lnu przykładać niemożemy, to snadź są ważne tego powody, których usunięcie nie od nas zależy. Powody te są: brak roboczych rąk do oddzielania włókna i przygotowania go na przędzę; cena robotnika tak jest wysoką, że len oczyszczony nieopłaciłby kosztów włożonéj weń pracy. Brak kapitałów niepozwala ani myśleć o zakładaniu warstatów tkackich na większą skalę; gdybyśmy mieli coś podobnego do statystyki, okazałoby się w cyfrach, że ilość zasiewów od lat kilku zniża się ciągle u nas dla braku gotówki potrzebnéj na robotnika, cóż dopiéro mówić o chwytaniu się nowych gałęzi przemysłu? Nareszcie sama natura miejscowości temu niesprzyja: oprócz dwóch lub trzech rzek znaczniejszych, niemamy wody do moczenia lnu potrzebnéj; słaniec zaś i trudniéj się wyrabia na włókno i większych rozchodów wymaga na bielenie, gdy te i w zwykłych warunkach są za wysokie. Że jednak pomimo tego zużytkowano łodygi lniane gdzie było można, chociaż w drobnych rozmiarach, za dowód tego służyć mogą dogodniejsze dla téj produkcji miejscowości, w których len od dawna wyrabia się na płótno. Nawet w okolicach Odessy włościanie za zbiór lnu z pola chętnie przyjmują wynagrodzenie w łodygach, z których włókna wyrabiają płótno domowe, wprawdzie grube, ale zawsze wyrabiają. Nareszcie co do kości, włościanie w okolicach Odessy zbierają je starannie i sprzedają w mieście naszém za pud po złotówce. Nie o szczegóły tu chodzi, ale o radykalną zmianę samego systematu gospodarowania, w którym dotąd nierozumiano ulepszeń gruntu, kolejności zasiewów, nowych narzędzi gospodarskich i poprawnéj rassy bydląt domowych. Oto na co powinnaby się zwrócić uwaga teorji i doświadczenia.

Wiadomość o zapowiedzianéj budowie kolei żelaznéj z Odessy poczęła już wywierać pewien wpływ na ożywienie działalności miejscowéj, jakkolwiek wpływ ten naturalnie z początku małego być musi znaczenia. Mamy wszakże do zanotowania jeden przykład. W roku przeszłym jeden z niewielkich tutejszych posiadaczy, którego majątek leży w blizkości linji przyszłéj drogi żelaznéj ztąd do Bałty, napróżno szukał nabywcy tych dóbr, jakkolwiek rad był je oddać za summę nader umiarkowaną i pod najdogodniejszemi warunkami. Kapitałów nieuwięzionych było w obiegu tak mało, a zyski z nich tak znaczne, że pomimo najbardziéj zachęcających przełożeń, w ciągu dwóch lat nieznalazło się ani jednego kontrahenta. Obecnie, skoro wieść o budowie kolei żelaznéj skrystalizowała się w postać faktu rzeczywistego, te same dobra w ciągu jednego miesiąca znalazły aż pięciu ochotników do nabycia. Wprawdzie cena przez nich dawana była dość nizką, niemniéj przeto samo zajęcie się tym przedmiotem już coś znaczy.

Rok bieżący, niewiém jak dalece szczerze, zapowiada krok stanowczy ku lepszemu w dziejach handlu odesskiego, równie pod względem budowy téj drogi, jak i pod względem dwóch innych, także dosyć ważnych spraw dla nas. Mówimy tu o urządzeniu bruku w mieście i oczyszczeniu naszego portu.

Co do kolei żelaznéj, uważamy to zagadnienie już za stanowczo rozwiązane. Główna stacja drogi będzie wzniesiona, jak powiadają, w blizkości byłéj komory celnéj tyraspolskiéj; stamtąd zaś osobna gałąź kolei posunie się aż do portu. Tym sposobem port nasz bezpośrednio będzie połączony z najżyźniejszemi okolicami prowincij południowych. Co do bruku,

Część Nieurzędowa.

przygotowania do rozpoczęcia robot już się zaczęły. Mieszkańcy miasta, ku wielkiemu swemu zadowoleniu, widzą już na niektórych ulicach kupy głazów i kamieni ciosowych, przeznaczonych na kanały spadowe, których budowę poruczono biegłemu budowniczemu mostu przez wąwóz kwarantanny, p. Gąsiorowskiemu. Obecnie się dowiadujemy, że w połowie kwietnia ma tu przybyć z Anglji sześć statków wiosłowych, przeznaczonych do przewożenia kamieni brukowych z miasteczka Aleksandrówki do Odessy, i że samo układanie bruku ma się rozpocząć w czerwcu. Nareszcie co do ulepszenia naszego portu, w d. 20 zeszłego miesiąca, który zostanie pamiętnym dla naszego miasta, odbyła się na miejscu narada pomiędzy inżynjerami i kupcami w tym przedmiocie i uchwalono ostatecznie środki znacznego powiększenia i zabezpieczenia przystani; temi dniami zaś przybył już do Odessy p. Nowosielski, który przyjął na siebie wykonanie tego przedsięwzięcia. Wszystkie te trzy ulepszenia niewątpliwie wpłyną przeważnie na stanienie dowozu i zniżenie ceny tranzytowéj, a zatem ułatwią możność konkurencji z zagranicznymi producentami zboża, którzy tyle strachu nam napędzili.

Nim to jednak nastąpi, tymczasem klepiemy biedę, albo raczéj ona nas klepie po dawnemu. W ciągu zeszłego tygodnia sprzedano zaledwie 11,930 czetw. pszenicy ozimej po cenie od 6 rub. 25 kop. do 8 rub. 25 kop.; sandomierki 300 czetw. po 7 rub. i girki 2,100 czetw. od 6 rub. 92½ do 8 rub. 80 kop. Żyta sprzedano 2,100 czetw. po 4 rub. 78 do 5 rub. 10 k.; kukuruzy 4,500 czetw. po 5 rub. 15 kop. Nakoniec łoju 7,500 pudów oddano po 4 rub. 5 kop. W skutek nadejścia zupełnéj wiosny, potrzeby gotówki przy pracach rolniczych na polu, tudzież uszczuplenia bydła przez wyprzedaż i zarazę, ceny siana i sitowia (którego używają tu na opał), nadzwyczaj spadły. Zasiewy jarzyny, zwłaszcza girki, w wielu miejscach już są ukończone zupełnie.

— 5-ty zeszyt HIST. LITER. POWSZECHNEJ LEWESTAMA wyszedł w tych dniach i zawiera dalszy ciąg literatury rzymskiéj, a mianowicie: Komedję, Epików i Dydaktyków. Z pomiędzy licznych przykładów zasługują na uwagę: obszerny ustęp z Komedji Plauta p. t. „Miles Gloriosus,“ przekład autora, również obszerny wyjątek z komedji Terencjusza „Andrjanka.“ Z epików ustępy „Eneidy“ tłómaczenia Stanisława Trembeckiego i Marcina Molskiego, Georgik Walerjana Otwinowskiego, Sielanek Nagurczewskiego; daléj ustęp Farsalji Lukana. Z dydaktyków obszerny rozbiór z wyjątkami utworów Owidjusza. W ogóle autora troskliwie zajmuje literatura rzymska, niegdyś tak potężnie wpływająca na losy naszego piśmiennictwa i cywilizacji.

— KREMEŃCZUG, miasto powiatowe w Ukrainie zadnieprzańskiéj, leżące tuż nad Dnieprem, liczy górą 18,000 mieszkańców, a w całym jego powiecie jest ludności 147,871. Dniepr stanowiący granicę zachodnią powiatu, daje mu wiele dogodności do rozwoju handlu i przemysłu. Oto są niektóre cyfry statystyczne o stanie handlu i przemysłu tego powiatu. W roku 1862 przeszło Dnieprem przez Kremeńczug 1,018 statków i 746 płytów; ludzi na nich pracujących było 15,528, a cały ładunek przedstawiał wartość 3,721,639 rub. W porównaniu z r. 1861 liczba statków zmniejszyła się o 16, liczba płytów, zwiększyła się o 209, liczba robotników na nich była mniejszą o 13,879 osób. wartość ładunku także mniejszą o 590,429 rub. Kupców piérwszéj gildy było w mieście 4, drugiéj 20, trzeciej 284-ch, którzy wykazali kapitału 861,600 rub. Bankructwa w roku przeszłym wynosiły summę 26,000 rub. Na wszystkich jarmarkach w powiecie całym było zwiezionych towarów na 1,625,117 rub., z tych przedano na summę 739,614 rub. Rozmaitych zakładów fabrycznych w r. 1862 liczono tu 77; w ich liczbie było 18 gorzelni i 1 fabryka narzędzi rolniczych; ogół produkcji wszystkich tych zakładów wyrównywał wartości 696,127 rub. Działalność w rzeczy oświaty przedstawia następujące dane w powiecie: 1 szkoła powiatowa licząca 71 uczniów, 1 parafjalna mająca 42 uczniów, 4 pensje żeńskie kształcące 79 uczennic. Gmina izraelska miała 1 szkołę piérwszego rzędu liczącą 20 uczniów, oraz kilka szkół elementarnych, w których pobierało naukę 353 młodzieży. Gmina luterska miała w Kremeńczugu 1 szkołę, w któréj uczyło się 28 dzieci. Włościanie skarbowi, składający większą połowę całéj ludności powiatu, mieli szkół 12, w których uczyło się 446 dzieci. W dobrach obywatelskich, których ludność stanowi mniéj niż czwartą część całego powiatu, było szkół 2, a uczących się 28. W Kremeńczugu jest jedną drukarnia, księgarni zaś niema żadnéj.

— BIBLJOTEKA WARSZAWSKA. — Z wyjściem trzeciego tegorocznego zeszytu, otrzymaliśmy cały już tom piérwszy tego szacownego czasopisma, któremu zawsze należne od nas oddajemy uznanie. W układzie wewnętrznym i postaci zewnętrznéj Bibljoteki, żadna z początkiem roku bież. niezaszła zmiana; układ ten pozostał zawsze wyborowym i starannym w przepuszczaniu artykułów, a powierzchowność zawsze chędoga, wielką poprawnością druku odznaczająca się, czém podobno rzadkie pismo czasowe nasze pochlubić się może. Zresztą, znając doświadczoną od lat wielu sumienność redakcji Bibljoteki, dzieła najstarszego pomiędzy żyjącemi książkowemi czasopismami u nas, inaczéj też sądzić nienależało. Tom leżący przed nami odznacza się przedewszystkiém swojemi historycznemi artykułami. Umieszczono tu ciąg czwarty rozpoczętéj w roku przeszłym obszernéj a pięknéj pracy Karola Szajnochy: „Polska w r. 1646, a Polska w r. 1648.“ Brzemienna klęskami chwila żywo tu staje przed oczyma w całéj swojéj surowości, i głęboką zadumą mroczy oblicze czytającego, gdy przeszłość z jéj następstwami porównywać zacznie. Pan Aleksander Przezdziecki dał wyjątek ze wstępu do korespondencji polskiéj Zofji Jagiellonki księżny brunszwickiéj, p. t. „Królowa Elżbieta, żona Zygmunta-Augusta na dworze polskim po wyjeździe Marsupina“. Praca to w większéj części źródłowa, na rękopismach oparta. P. Julian Bartoszewicz zamieścił ciąg czwarty swoich mozolnie wypracowanych „Tablic historycznych,“ które w wielu razach posłużą do sprostowania chronologji polskiéj i następstwa po sobie dostojników. W obecnym ciągu spisani są podczaszowie koronni i litewscy. P. J. Łepkowski dał dwa artykuły treści archeologicznéj: „O poszanowaniu zabytków ojczystéj przeszłości,“ oraz „Inwentarz zabytków.“ P. Kajetan Jabłoński, bibljopola lwowski, skreślił wiadomość „O życiu i pismach Franciszka - Ksawerego Giżyckiego,“ gdzie szczegółowo podaną znajdujemy bibljografję dzieł tego pisarza. Nakoniec pan Leon Kapliński dał w ogólnych rzutach skreślony artykuł p. t. „Charakter sztuki u pierwotnych chrześcijan,“ gdzie się mówi o katakumbach i bazylikach z naocznego widzenia opisywanych. Poezja w tym tomie otrzymała prześliczny jak zawsze wiersz Teofila Lenartowicza p. t. „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus,“ na czele tomu, na powitanie noworoczne czytelnika umieszczony. Trudno zapewnie byłoby go czémś wdzięczniejszém i poetyczniejszém nad ten utwór powitać. P. Zygmunt Węclewski, znany już z dzieł poprzednich, jako wielkiego talentu tłómacz dzieł klassycznych staréj Grecji, dał tu swój przekład „Hekaby“ tragedji Eurypidesa, poprzedzony uczonym acz krótkim rozbiorem téj sztuki. P. J. Prusinowskiego zamieszczono tu „Przysłów ukraińskich w piosnkach“ ciąg drugi. Jest tu dwanaście udatnych piosenek na temata gotowe w przysłowiach; większa ich część nader szczęśliwie została sparafrazowaną, że przytoczymy tu tylko oznaczone liczbami XVII i XXI. Wreszcie p. Karol Brzozowski dał tu ślicznym wierszem przełożony, a myślą potężny choć drobniutki utwór Uhlanda p. t. „Skon bohaterów“. Dwa ciągi „Przejażdżki po czarnomorskich i azowskich pobrzeżach, tudzież po dnieprowskiém Zaporożu“ przez Andrzeja Podbereskiego, w wyjątkach obszernych lub streszczeniu; oraz „Podróż nad Dunajem i Adrjatykiem,“ z angielskiego A. Patona dziś konsula w Lubece przełożona,—zapełniają tu rubrykę opisów miejscowości ciekawych, bo mało znanych w naszém piśmiennictwie. P. Władysław Zawadzki dał nadzwyczaj zajmujące „Słowo o urządzeniu szkół ludowych.“ Trafne uwagi o charakterze tych szkół i sposobie, w jaki powinny działać na wykształcenie mass, uzupełnione tu są historycznym opisem usiłowań, jakie jeszcze w wieku przeszłym komissja edukacyjna czyniła. Pan Józef Bełza przełożył rozprawę Balarda „O wpływie nauk teoretycznych na obecny rozwój przemysłu;“ p. zaś Ludwik Zejszner zamieścił dalszy ciąg uczonéj swéj pracy „O mjocenicznych gipsach i pokładach soli kuchennéj w górnéj części doliny Wisły przy Krakowie.“ Kronika literacka zamieściła dwanaście rozbiorów dzieł rozmaitych; pomiędzy temi pracami krytycznemi na szczególniejsze wspomnienie zasługują obszerne „Uwagi nad przekładem polskim kroniki Dytmara,“ przez p. Wilhelma Bogusławskiego napisane, oraz rozbiór „Pamiętników Zawiszy“ przez p. A. Adamowicza. Nakoniec zawsze wyborna, rzeźwa, polotna Kronika, paryzka liczne Wiadomości literackie, Korepondencja i Kronika bibljograficzna, uzupełniają całość téj obszernéj księgi, którą z najgorętszém życzeniem długich lat i powodzenia temu pismu, czytelnikom naszym polecamy.

— Piszą z KAMIEŃCA PODOLSKIEGO do Gaz. Polskiéj: Na Pobereżu marzą o konnéj kolei żelaznéj przecinającéj naszą prowincję. Wszędy dotkliwie czuć się daje brak kredytu; pożyczający hałasują na kapitalistów, ci zaś tłómaczą się, że nie stopa procentu lecz ryzyko się podniosło, wskazując na rozmaite przyczyny od nas i nie od nas zależne.

Piszą do was z Żytomierza, z Kijowa o nowinach literackich, my się tém nie pochwalim, u nas z druku nic nie wychodzi, bo choć mamy jedną prywatną drukareńkę pana Krejza w Kamieńcu, księgarze nasi nakładów nie przyjmują, a uderzywszy się w piersi, musimy się przyznać, my Podolanie, nie wielebyśmy może dostarczyli rzeczy do druku. Żebyśmy przynajmniéj cudze druki kupowali i tém się nie bardzo pochwalim. Były u nas parę lat temu wspólne bibljoteczki, które podzielone na serje znaczny przynosiły pożytek, najwięcéj tém, że niszczyły zakorzenione po parafjach plotkarstwo; dziś one prawie zupełnie poupadały. W niektórych domach szlacheckich zacząwszy się zaoszczędzać, poczęto niestety najpierw obcinać budżet na prenumeratę czasopismów i na zaopatrzenie w nowe dziełka bibljoteczki domowéj

Ileż to my potrzebujemy pracy umysłowéj dla zaspokojenia potrzeb miejscowych, którym zadość uczynić wymaga nawet interes materjalny! Prócz staréj statystyki ś. p. księdza Marczyńskiego nie mamy żadnéj pracy podobnéj, nie poczuto ogólnie jéj potrzeby. Galicjanie rozpoczną wkrótce żeglugę parową po Dniestrze do Porohów, a my nawet nie posiadamy opisania naszego Dniestru jakie posiadają inni Niemna. Czemuż możni i intelligentni obywatele nasi nie ogłoszą konkursu z wynagrodzeniem przyzwoitém za dzieła konieczne dla naszéj okolicy? jeżeliby się nie znaleźli śród nas, to bodaj w innéj stronie ludzie intelligentni, oznajomieni specjalnie z pracami tego rodzaju, którzyby zadość mogli uczynić potrzebom naszym, gdyśmy sami ubodzy!

Listy nadawcze (hramoty) prawie już wszędzie pozaprowadzane; w wielu miejscach włościanie idą na wykup, pod tym względem Podole wyprzedziło Wołyń i Ukrainę; wkrótce z radością ujrzymy braci młódszych posiadaczami ziemi, którą od tylu wieków użyźniali krwawym potem.

Dnia 3 lutego odbył się w Kamieńcu pogrzeb ś. p. Lucjana Bocheńskiego, lekarza niezmiernych zdolności, młodzieńca cichéj pracy, i poświęcenia dla rodziny. Że smutkiem wyznać musimy, publiczność nie uczciła należnie cnoty; słyszeć się dawało z małéj gromadki stanowiącéj orszak pogrzebowy: „mało się zebrało, bo się nie spodziewają tutaj stypy.“ Publiczność się może tłómaczyć tém, że go mało znała, lecz koledzy, członkowie lekarskiego towarzystwa, do którego on należał, dobrze go znali, jakież znajdą tłómaczenie niebytności swéj?

— Piszą do nas z WITEBSKA w końcu zeszłego miesiąca: Po doniesieniu o nabożeństwie za duszę ś. p. naszego ulubionego lirnika Syrokomli, przy którém szlachetna bezinteresowność naszego duchowieństwa i mińskiéj pod dyrekcją p. Kicińskiego orkiestry, oraz uchwalona składka na rzecz pozostałych po Ludwiku sierot, radośnie nas ożywiły: nic wam nie pisaliśmy z stron naszych. Spodziewaliśmy się zebrać więcej żywotniejszych faktów szczególniéj wspomnianą składkę wyraźniejszą cyfrą oznaczyć. Tymczasem, niestety! myśl piękna dotąd się w czyn nieprzyodziała. Przychodzimy więc z tém, co się nam udało z zimy już ubiegającéj zanotować.

Adwent, święta i karnawał, przemknęły się jakby nie były. Do klubu zbierało się nielicznie, tańce były ubogie, nieożywione i nader rzadkie. Bez stałéj muzyki, bo téj nie zagłosowano, sale klubu najczęściéj zapełniane były członkami i gośćmi z nałogu do niego uczęszczającymi. U zielonych nawet stolików nie widzieliśmy nowozaciężnych rycerzy, otaczały je oblicza przedwcześnie w tym zawodzie grzybiejących fachowców. W kółkach rodzinnych bawiono się inaczéj. Czytanie, gry i zabawy, śpiewy, rozprawy i t. d. zapełniały chwile od starań o chleb powszedni wolne, a zniesienie formy krępującéj stosunki towarzyskie w rekomendacjach, w ubraniu i t. d. ułatwiło młodzi biedniejszéj drogę rozwijania się i kształcenia. Nie chwalimy się, że tych domów było wiele, lecz zważywszy warunki witebskiego życia, było ich dosyć. Znalazło się u nas niemało téj zimy zwolenników ślizgawki. Jakkolwiek ta albjońska, a tém samém już dla nas ponętna, bo zagraniczna zabawa mogła niektórym posłużyć na zdrowie, lecz ponieważ jéj się u nas oddawano z zaniedbaniem głowy, a do tego z opłatą podobno kilku rs., które na użyteczną książkę albo gazetkę poświęcićby się dały: czuliśmy żal do przywódców téj może i niewinnéj skądinąd rozrywki. Nieść bowiem 3 ruble na wkupne do grona łyżwologów, gdy przyjacielska poczciwa czyteleńka (bo te u nas jedne po drugich jakoś ciągle się zjawiają) czeka na 40 kop. sr. miesięcznego abonamentu; nieść mówię 3 r. na pustą rozrywkę, gdy księgarz żydek wciąż narzeka na obojętność naszą do krajowéj literatury, gdy nędza woła o wsparcie, a czasy o rozsądne wydatkowanie: nie sądzimy, by to było na dobie. Uroczo wprawdzie różowały się twarze i ożywiały się oczy niewielkiéj liczby Witebszczanek na mrozie, gdy zgrabne saneczki pchane stopą ślizgawca, unosiły je po szklistéj Dźwiny powierzchni; lecz puste zadowolenie jakieś nieokreślone, bo namiętniejsze niż dziecinne, a płytsze niż myśl poczciwa, kaziło bardzo nasze swawolne pięknostki. A gdy dodamy do tego kilka wypadków czy przypadków z krynolinami i łbami zuchów, przypadków, bardzo bolesnych ślizgawkę witebską słusznie potępić wypadnie. Mieliśmy i mamy ciągle teatr, lecz do niego niewielu się zbierało, choć awizują się sztuki wybrańsze.

Na prowincji cisza, praca i zakłopotanie. Wprowadzone listy nadawcze, obudzają troskliwość ziemian, i stąd to może, gospodarowanie tegoroczne, na pozór przynajmniéj idzie lepiéj. Wprawdzie posłużyła ku temu dobra jesień i tak nazwana u nas sieroca, bo lekka zima; bez zabiegów jednak i te dogodności zmarniałyby i bieda z blizka zajrzała w oczy. Śniegi wciąż małe. Odelgi częste, niekiedy zatrważające. Mrozy po piérwszych grudniowych bez przerwy są umiarkowane. Rzeki jednak i jeziora usługują podróżnym stale. Transporty wszelkiego rodzaju idą ochoczo i gładko. O bezchlebiu jeszcze nie słychać. Karm bydła tylko gdzieniegdzie zaczyna już kłopotać włościan.

Dnia 5 b. m. odbyliśmy tu powiatowe sejmiki. Po wybraniu delegatów ze szlachty niesetkowéj, witebski powiat, aktem przez wszystkich prawie podpisanym, zobowiązał się wnieść po 5 kopiejek od dziesięciny gruntu na kapitał obywatelski. Warunki i prawidła użytkowania zeń, mają skreślić dwaj obywatele aktem przez powiat do tego umocowani. Jaki da Bóg skutek — nie wiémy; zrobiliśmy jednak swoje, wyprzedzając w tém inne powiaty, w opinji ogółu od nas szczęśliwsze, choć wątpimy ażeby były zasłużeńsze.

We włościanach naszéj gubernji nie postrzegamy gorliwości w dobijaniu się o wykup; czynsz zdaje się być dla nich najponętniejszym. W ogóle dostrzegać się daje ład i bratni stosunek ich ze szlachtą, wszędzie gdzie obywatel żył z ludem w bliższych stosunkach; męty zaś i niedowierzanie wzajemne objawiają się chyba tam, gdzie obywatel nieprzychylne dla ludu miał serce. Kilku bogatszych ziemian naszych wyniosło się na długo to do miast, to za granicę. Zdaje się, że wyjdą na tém gorzéj. Pokasowano też u nas gdzie niegdzie karczmy. Dowiadujemy się, że u p. Bucewicza w Orszańskiém, zawarli włościanie umowę za połowę intraty, wszystką mu robociznę wspólnemi siłami załatwiać, i że w téj saméj zobopólnéj umowie obowiązali się wzajemnie za siebie i sukcessorów nigdy karczem i browarów nie otwierać. W witebskim powiecie p. Bujnicki darował wieczyście włościanom nadziały z warunkiem przesiedlenia się na nie z sadyb dotychczasowych. Cześć rodakowi, bo mu w tém myśl szlachetna przewodniczyła. B. D.

— Ś. p. FELIKS RACQUILLIER temi dniami zakończył życie w Warszawie. W r. 1793 wszedł do szkoły artylerji konnéj, zostającéj pod zwierzchnictwem jenerała Deibla. Odkomenderowany w r. 1807 do 1-go korpusu francuzkiego jeneralnego sztabu, zostającego pod dowództwem księcia Ponte-Corvo (późniéj króla szwedzkiego), odbył w tymże roku kampanję pod Marengo, Preussisch-Eylau i Friedlandem. W r. 1809, służąc w artyllerji konnéj, odbył kampanję przeciw Austrji pod dowództwem Włodzimierza Potockiego, a następnie otrzymał stopień porucznika w 10-m półku huzarów pod dowództwem półkownika Umińskiego. Nadto odbył kampanję 1812 roku, a pomieszczony następnie w dywizji konsystującéj nad Renem, w 1813 r. przeniesionym został do 12 półku huzarów francuzkich w stopniu dowódcy szwadronu. Ś. p. zmarły prawie do ostatniéj chwili życia zachował czerstwość i pogodę umysłu, właściwą wiarusom i weteranom staréj daty, których nieliczne i tak już kółko coraz się bardziéj przerzedza.

(G. P.)

— BIOGRAFJA MICKIEWICZA. „Europa" w dwunastym zeszycie tegorocznym, trochę zapóźno, daje pod tytułem: „Polski poeta i mistyk" (Ein Polnischer Dichter und Mystiker) krótką biografję Mickiewicza, jak się zdaje z francuzkiego p. Fontille przerobioną. Mieści się tu rys z życia poety, gdy wkrótce po coup d'état, doniesiono mu, że imię jego znajduje się na liście ludzi mnożących niepokój w kraju, których rząd przeznaczał na wywiezienie do Cayenny. — To być może, odpowiedział, że mnie nieprzyjaciele oczernili, ale okoliczność ta nie zmieni wcale mojego sposobu myślenia. Stoję przy tém, że dzisiejszy naczelnik państwa przynosi zbawienie Francji i jej odrodzenie, i na okręcie, który mnie do Cayenny wieźć ma, starać się będę o tém towarzyszów mojéj doli przekonać. „Stało się przecię, że zamiast miejsca na statku, Ludwik Napoleon dał mu inne przy bibljotece w arsenale." „Europa," spóźniła się nieco z tą biografją, a jak na opóźnioną, jest ona za krótką, wszakże lepiéj późno niż nigdy, i lepiej trochę niż nic. Pomiędzy literaturami słowiańskiemi w ogóle, a niemiecką stosunki są jeszcze tak przypadkowe, rzadkie i niesympatyczne, że się temu dziwić nie można. Wiele i my też do wyrzucenia sobie mamy pod tym względem. W ogólnéj sprawie cywilizacji i piśmiennictwa, między-narodowe niechęci i uprzedzenia pójść powinny na stronę. Można nie być w wielkiéj przyjaźni z człowiekiem, a cenić pisma jego i oddawać talentowi sprawiedliwość.

— Ostatnie zeszyty (8, 9 i 10) HISTORJI POWSZECHNEJ Dittmara, przełożonej przez Oskara Stanisławskiego, wyszły z druku i całe dzieło jest do nabycia w księgarniach Warszawskich.

— Nakładem i drukiem S. Lewenthala wyszła „Historja polska dla dzieci", opowiedziana w 35 lekcjach przez panią Emilję Leja, znaną autorkę dość udatnego a wydanego w roku zeszłym zbiorku poezij.

— Druk „Encyklopedji powszechnéj", liczącéj obecnie około 2000 prenumeratorów, zyskuje nowe czcionki, sporządzone w miejscowej odlewni zakładów wydawniczych p. S. Orgelbranda.

— HANDEL RYSKI.—Donoszą nam z Rygi pod d. 9 marca:— Konopie w upłynionym tygodniu niemiały popytu i umów o nie niezawierano prawie żadnych; zawarte zaś z Niemcami oznaczyły cenę czystych konopi na 124 rub. gotówką; za czarne tylko chętnie się chwytają agenci zagraniczni i daliby po 121 rub. zaraz, ale tych na rynku niema. Len płacono po 45, 40 i 35 rub. sr. Oleju konopnego na sprzedaż niebyło prawie całkiem. Za siemię konopne żądają po 5 rub. 25 kop. z zaliczką 50%. Siemię lniane niewielu miało poszukujących i umowy o nie były nieliczne; sprzedający żądają po rub. $1\frac{1}{4}$ i więcéj nad liczbę miar. Jęczmień kurlandzki $^{104}/_{105}$ f. sprzedano na gotówkę po 88 rub. Owies 75 f. spekulanci płacili po 65 rub.; za 73 f. kantory dają $61\frac{1}{2}$ rub., umowy zawierają się na gotówkę. Za żyto $^{116}/_{117}$ f. dają po 102 rub. gotówką, a po 105 rub. na zaliczkę 25%; ale sprzedających niema.

ROZMAITOŚCI.

— W „Annales des Voyages" znajdujemy ciekawe szczegóły o podróży francuzkiego porucznika Hylvin po Afryce, a mianowicie po państwie Dahomejskiém. Lubo handel murzynami, dzięki Anglikom, znacznie się zmniejszył, pierwszą jednak osobą, którą Hylvin spotkał w Dahomey, był tak zwany Szerschar, dostarczający na niewolnicze okręta murzynów wziętych w niewolę przez króla Gezo.—Los zdarzył podróżnikowi, że był świadkiem okropnéj ceremonji, zwanéj ci-naek-beg. Wszedłszy na plac pałacowy, ujrzał 6 odrąbanych głów ludzkich, zatkniętych na wysokich żerdziach. Daléj ujrzał króla Gezo, siedzącego na aksamitnym dywanie, pod pysznym baldakimem. Po bokach stały grupy żon królewskich, książąt i księżniczek krwi, tudzież do trzydziestu kobiét trubadurek, obowiązanych śpiewać czyny sławnego Gezo i dziejowe wypadki Dahomey. Orszak królewski otaczały amazonki, wojowniczéj postawy, w miecze i karabiny uzbrojone. Pośród wewnętrznego dziedzińca, znajdował się kjosk przybrany w tykwy napełnione ludzkiemi głowami. Dahomejczyk dzikiéj postaci stał przy nim, trzymając w ręku białą chorągiew, na któréj wyobrażone było naczynie, przykryte czaszką. W tém nastąpił straszny ów obrząd. Kabosery i ministrowie, w ilości sześćdziesięciu ludzi, uzbrojeni w pałasze, miecze i kije przechodzili koło króla, schylając przed nim kolano i posypując głowę prochem nóg jego. Potém król poważnie podjął jednę rękę; drzwi natychmiast się otwarły i lud, chciwy widowiska, napełnił dziedziniec pałacowy. Dziesięciu rzezańców uderzyło w tam-tam—lud wydał dziki okrzyk, był to dzwon pogrzebowy czternastu ofiar, których cała wina na tém zależała, że pochodzili z pokonanego narodu. Na przeciągły odgłos bębna więźniowie wstąpili na rusztowanie. W oczach widzów radość jaśniała, tém okropniejszą czyniąc tę scenę. Grobowa cisza zaległa dokoła. Sześciu katów uzbrojonych w duże noże, stało koło rusztownia, złowrogo się śmiejąc. Nagle czerń jęła krzyczeć, że bogowie głodni. Wówczas król miał mowę, w któréj wyraził, ile go obchodzi zadowolenie bogów. Podszedł wreszcie do jednego z więźniów, popchnął go, a kaci pochwyciwszy nieszczęsnego na miecze, rzucili go na tłum ludu,—który natychmiast rozszarpał jego ciało.

Inne ofiary tejże samej uległy śmierci. Temi piekielnemi festynami nie może się jednak nasycić król Gezo—potrzebuje zabawy codziennéj. Stąd też, obok niego zawsze zasiada kilku ludożerców, którzy pożerają przy nim mięso ludzkie. Pomimo całéj jego tyranji i okrucieństw, Dahomejczycy nie przestają go uwielbiać. Pan Hylvin podaje wiadomość o dahomejskich amazonkach; jest ich do 3000. Wstępując do wojska, te kobiéty czynią ślub dziewictwa, zwykle jednak kończą wstąpieniem do seraju królewskiego lub haremu jakiegokolwiek czarnego dygnitarza. Przyzwyczajone do wszystkich okropności wojny, biorą udział w walkach, i umierają z takiém męztwem i krwią zimną jak najdzielniejsi wojownicy. Wysłużywszy dziesięć lat w wojsku, dostają się zazwyczaj wyższym urzędnikom. Jest to łaska, udzielana li tylko wiernym poddanym, którzy jednak muszą się za to opłacić 30,000 kurisów (75 rs.) Król chcąc z jednéj strony mieć w swoim kraju najwięcéj piękności, a z drugiéj, pragnąc oczyścić swój batalion z niepięknych i starych, nie pozwala wybierać amazonek, lecz sam wybiera. Kupujący bierze nie tę, którą chce, lecz tę którą mu dają. A i to czasem bywa, że król przez żart posyła mu jego własną córkę. Taki żart wywołuje powszechną wesołość na dworze, a kupujący traci swe pieniądze.

— O sto mil od New-York, koło wyspy Long-Island, amerykański statek Great-Eastern natrafił na podwodną skałę nieoznaczoną na mappie. Pomimo uszkodzenia, którego ominąć nie było można, statek ten zawinął szczęśliwie do New-Yorku, wyładował więcéj niż 2000 tonn ciężaru, 1,000 tonn passażerów, z których nie wszyscy o nieszczęściu wiedzieli. Po obejrzeniu w New-Yorku statku tego przez nurków, okazało się, że w podwodnéj jego części przebiła się szczelina na 80 stóp długości. Inżynjer amerykański Renuik podjął się naprawić to uszkodzenie. Ponieważ nigdzie niema tak ogromnego portu, w którym by mógł pomieścić się Great Eastern, agenci więc kompanji, niechcąc puszczać go z takiém uszkodzeniem na ocean atlantycki, przyjęli projekt pana Renuika, który wedle swojego planu zaraz się wziął do naprawy. Wymierzywszy uszkodzenie przez nurków, zrobił pak 104 stóp długi, 15 szeroki, 8 głęboki, który przypuszczono szczelnie do podwodnego określenia uszkodzonéj części statku; spuszczając pak ten na łańcuchach, starano się go na oznaczone miejsce naprowadzić. Przez drewniane szczelne trąby, które przymocowano do paku, weszli nurki donosząc, że pak jest zupełnie szczelny i na miejscu. Za pomocą więc gutaperczowego rękawa wypompowano z paku wodę, oświecono go, wpuszczono tam robotników, jak również i żelazne arkusze z ćwiekami, przez trąbę. W paku powietrze było dobre, oświecenie dostateczne i robotnicy mogli wygodnie pracować. Obszar pokryty nowemi żelaznemi arkuszami zajmował 93 stóp długości i od 4 do 6-ciu szerokości. Po skończeniu robót komissja inżynjerów i expertów rozmaitych ogniowych towarzystw, obejrzała je i znalazła w zupełnie dobrym stanie. Teraz Great Eastern mocniejszy jest niż kiedykolwiek i przyjmuje pasażerów i ciężary, ażeby odpłynąć na powrót do Liverpoolu.

— Cześć dla bohdychana przechodzi w Chinach wszelkie pojęcie. Książęta krwi, mandaryni kłaniają się aż do ziemi przed krzesłem, odzieniem, nawet pasem jego. Podobnych ukłonów wymagają też od cudzoziemskich posłów, a nie jeden niechcąc się poddać téj poniżającéj ceremonji, wracał bez odpowiedzi, nie uzyskawszy audjencji. Na nowy rok do Pekinu zjeżdża tysiące mandarynów, ażeby oddać pokłon bohdychanowi. Stawią ich według rangi i wszyscy razem klękają i kłaniają się do ziemi, zwracając się w stronę, gdzie mieszka cesarz. Dowodzi tém mistrz obrzędów. Jeżeli bohdychan zachoruje, to niezważając na powietrze, wilgoć ziemi, wszyscy mandarynowie klęczą dzień i noc na dworze, modląc się o zdrowie cesarza. Jeżeli umrze, mówią: że nowy gość odwiedził niebo. W Japonji cześć dla zwierzchnika duchowieństwa jeszcze jest większa. On niemoże nogą dotknąć ziemi, ażeby się nie skaleczyć. Noszą go zawsze na noszach. Wszystko co ma na sobie uważa się za święte: włosy i paznogcie strzygą się tylko w czasie snu jego. Jak tylko wstanie, musi parę godzin nieruchomie siedzieć na tronie; najmniejsze poruszenie przepowiada krajowe nieszczęście. Każdy pokarm podają mu na nowém naczyniu bijąc je zaraz, ażeby nikt po nim nie śmiał go dotknąć ustami.

— Pewien redaktor w Louizjanie, przyprowadzony do ostateczności z powodu drożyzny papieru, powziął szczęśliwą myśl zakupić magazyn obicia. Gazetę drukuje na białéj stronie, drugą zaś stroną prenumeratorowie mogą łobić pokoje. To mu podwoiło liczbę prenumeratorów.

— Chcąc mieć przyjemny smak w chlebie, trzeba gotować pszenne otrębie kwadrans cały, mieszając ciągle drewnianą łyżką; potém przecedzić tę wodę przez grube płótno i użyć do zamieszania ciasta. Otrębie pozostawiają w wodzie przyjemny i aromatyczny zapach, i powiększają wagę o 8°.

— Dziennik trybunałów podaje ciekawy, a zarazem okropny fakt o czteroletniéj zabójczyni. W pewném miasteczku rodzice zostawili w domu dwoje dziatek—syna dwuletniego i córkę cztero-letnią. Ta czując jakąś nienawiść do swojego braciszka, śpiącego w kolebce, zapaliła słomę stojącą przy pościałce maleńkiego brata i położywszy się na swojém łóżeczku, przypatrywała się jego agonji, który napróżno wołał ją po imieniu: Nini, Nini! Tymczasem ogień przez nią podłożony takie przybrał rozmiary, że gdyby nie śpieszna pomoc, samaby uległa losowi, który bratu swemu zgotowała. Ten ostatni zupełnie się spalił.

— Znana własność chlorku wapiennego niszczenia myszy i szczurów, działa też i na niektóre owady. Chcąc np. pozbyć się much w stajni, dosyć otworzywszy okno, postawić deskę namazaną chlorkiem wapiennym a muchy natychmiast ucieckną. Wtenczas należy okno zamknąć. Ten sposób nie tylko nie jest szkodliwy, lecz wielką korzyść przynosi, albowiem oczyszcza powietrze ze szkodliwych miazmów. Raz nasmarowana deska wystarcza na tydzień. Zastosowanie tego środka przeciw myszom i szczurom przeszło wszelkie oczekiwanie. Przekonano się też, że chcąc drzewo, toczone przez gąsiennicę oswobodzić od tych ostatnich, dość je tylko posmarować pędzlem zmaczanym w roztworze chlorku wapiennego. Używają też chlorku wapiennego dla zabezpieczenia drzew owocowych od gąsienic, robiąc massę z 1 funta chlorku wapiennego i $\frac{1}{2}$ fun, słoniny i smarując nią pnie drzew owocowych.

— W Paryżu są osoby, które noszą najmocniejsze szkła jedynie dla tego, ażeby uchodzić za krótkowidzów;—indywiduy te wchodzą do kupców sprzedających djamenta i perły i każą je sobie pokazywać. Djamenty te i perły przechowują się zwykle w papierze—a ponieważ osoby te udają, że mają wzrok krótki, przybliżają więc papier do oczu i zręcznie chwytają na język znaczną ilość drobnych kamieni i przechowują w ustach, a lękając się być złapanemi nieraz połykają. Otoż kupcy potrafili już dostrzedz tych złodziei i kiedy jeden z nich prosił o drobne brylanty i perły, ten pod pozorem, że ich w téj chwili niema, prosił, ażeby przyszedł nazajutrz. Tymczasem oznajmił o tém policji, a papier oblał czemś gorzkiem. Złodziej był akuratny. Podano mu perły, których on część zebrał językiem, lecz natychmiast musiał wyplunąć dla nieznośnéj goryczy, a następnie policjant z tryumfem wyprowadził swoją zdobycz.

— W niewielkiem królestwie Danji, gdzie jest 2,660,000 mieszkańców, liczono w 1861, w kassach oszczędności 55,000,000 riksdalerów (więcéj niż 35,000,000 rs.) z czego wypada, że na każdego mieszkańca przypada $14\frac{1}{2}$ rs. Ekonomiści fakt ten tłómaczą dobrym bytem mieszkańców tego kraju.

—Wojsko francuzkie wynosi obecnie 440,836 żołnierzy. Z tych we Francji 338,562 ludzi, w Algerji 55,285, we Włoszech 16,950, w Chinach 915, w Kochinchinie 1,179, w Meksyku 27,945.

— Londyn wyrabia corok do pięciu milljardów zapałek. Austryjacy Pollak w Wiedniu i Furt w Czechach wyrabiają co rok do 45 milljardów zapałek, zajmując 6,000 robotników i przedając za 10 centymów (około 5 groszy) 12 puszek, z których każda zawiera do 80 zapałek. Zatém za 1 cent przypada 96 zapałek, nielicząc puszek.

— W „Courrier des Etats Unis" czytamy: W Chicago pokazała się okropna choroba, zupełnie dotychczas nieznana. Objawia się ona w postaci wrzodów ciemno-fjoletowych rozsypanych po całém ciele. Wiele osób umarło z téj choroby mającéj własności zaraźliwe, a przeciw któréj wszelkie lekarskie środki okazały się dotąd bezskuteczne.

— W tymże dzienniku czytamy, że pewien murzyn znalazł w Brazylji djament, który przewyższa wielkością i czystością wody znane brylanty „Koh-i-Noor" i „Gwiazdę południową," razem wzięte. Zapewniają, że szczęśliwy syn afrykańskich wybrzeży pragnie użyć swych przyszłych bogactw na założenie kolonji wolnych murzynów.

— „Morning Post" donosi, iż do dnia pierwszego grudnia 1862 roku wywieziono z Anglji broni palnéj na summę 2,191,759 funt. szter. W ciągu pierwszych 11-tu miesięcy 1862 roku, wywieziono 14,651,302 funty prochu, wartości 438,851 funt. szter., wtenczas gdy w 1861 roku w tymże samym przeciągu czasu, wywieziono prochu tylko na 320,595 fun. szter.

— W Paryżu są modne magazyny, w których artyści rodzaju męzkiego zajmują się przymierzaniem sukień i gorsetów najbogatszym damom. Ma się rozumieć, że ci artyści odznaczają się wspaniałą urodą, wykwintnem obejściem i piękną brodą. Niedaleko kolumny Vendome mieszka taki artysta, który dostąpił bogactw i sławy na zupełnie nowéj drodze przemysłu. On ubiera modne damy na bale, lub nawet tylko uzupełnia ich ubior i czyni swoje uwagi. Damy przyjeżdżają w swoich powozach, czekają w salonie kolei i następnie jedna za drugą przechodzą pod przegląd wielkiego artysty. Ten rzuciwszy na nie badawcze oko, przymierza, poprawia, odejmuje lub dodaje to jakiś kwiatek, to szpilkę, tu skróci, tam przedłuży, dopóki wreszcie jak nowy Pygmaljon, nie doprowadzi swojego utworu do najwyższego stopnia doskonałości. Tym tak zaś szczególnie odznaczającym się artystą jest Anglik. Panna Rachel, którą właściwie zowią Levy, emaljuje oblicza pań i i panien podstarzałych, t. j bieli i różuje, ściąga zmarszczki i ukrywa nieznośne piętna sztucznemi massami. Lecz powodzenia i sztuki téj pani nie można nawet porównać z artystą-Anglikiem.

— Wielka część państw niemieckich przyjęła system pasportowy istniejący w Belgji. Wielkie księstwo saksen-wejmarskie i księstwa Anhalt-Dessau Koten, Anhalt Bernburg i Saksen-Koburg-Gotha, zawarły z Belgją umowę, mocą któréj podróżni z tych państw, tak jak i Belgijczycy, przepuszczani będą przez granicę za ukazaniem jakiegokolwiek dokumentu, udowadniającego narodowość podróżnego. Według umowy między Belgją, saksońskiem królestwem i księstwem brunkswickiem i Saksen - Meiningen, skasowano wizowanie pasportów.

— Młody człowiek, mieszkający w mieście Brooklyn w Stanach Zjednoczonych wstąpił w roku przeszłym do wojska i udał się na wojnę, zostawiając swą żonę w głębokim pogrążoną smutku. W pięć tygodni potém niepocieszona żona przedała swe mienie i znikła. Tymczasem mąż, korzystając z krótkiego urlopu, wrócił w sierpniu do rodzinnego miasta i znalazł swe mieszkanie pustém. To wydało się mu rzeczą podejrzaną i obwiniając swą żonę o wiarołomstwo, wrócił do wojska. Ranny w bitwie udał się do jednego ze szpitalów Waszyngtońskich, gdzie amputowano mu nogę. W kilka dni potém służba szpitalna została powiększoną, i między innemi przybyła do pilnowania chorych kobiéta z drewnianą nogą. Jakież było zadziwienie rannego żołnierza, gdy poznał w niéj swą ukochaną połowicę! Biédna kobiéta, nie mogąc przenieść rozłąki z mężem, postanowiła narazić się na te same niebezpieczeństwa, na jakie był narażony mąż. Odziana po męzku wstąpiła jako ochotnik do wojska. W jednéj z ostatnich bitw kula urwała jéj nogę.

— Jakiś człowiek, przechodząc téj zimy koło cmentarza w jednéj gminie francuzkiéj, usłyszał żałośny jęk. Pobiegł natychmiast do sąsiedniéj wsi i wkrótce powrócił stamtąd w towarzystwie kilku ludzi, opatrzonych w rydle na to miejsce, gdzie słyszał głos. Rozkopawszy ziemię wyjęli ciało mężczyzny ze skrwawioném obliczem, pokąsanemi rękami i rozczochranemi włosami. Nieszczęśliwy wpadł zapewnie w letarg, został pochowany z iskierką życia i obudził się w mogile, w któréj okropna śmierć zakończyła jego męczarnie.

— Na Genueńsko-turyńskiéj żelaznéj drodze między miastami Alessandrją i Novi, miał miejsce w tych czasach nadzwyczaj zuchwały napad. Czterech ludzi wsiadło w Alessandrji do wagonu drugiéj klassy, gdzie już było 4-ch podróżnych, a w téj liczbie kobiéta. Gdy pociąg minął stację Fugarolo, mniemani wieśniacy, dobywszy z pod odzieży noże i sztylety, rzucili się na passażerów i odebrali od nich wszystkie pieniądze i klejnoty; dwaj podróżni którzy probowali stawić opór, lekko ranieni. Następnie pociąg podjeżdżając pod Novi zwolnił bieg, zbójcy wyskoczyli z wagonu i uciekli bez śladu.

— Zmarły niedawno w mieście Kornenburg w Austrji adwokat Fischer zapisał pozostałym w jego domu kotu i kanarkowi 1000 guldenów, a drugie tysiąc psu. Staranie nad temi zwierzętami zmarły poruczył egzekutorowi testamentu, z warunkiem, że jeżeliby zwierzęta zdechły owe, 2000 guldenów przejdą na użytek prawowitych sukcessorów Fischera.

— Tegoroczny karnawał w Rzymie nie istniał. Stronnictwo ruchu rozsypywało na publicznych maskaradach jakiś dziwnie śmierdzący proszek, który rozpędzał wszystkich arlekinów i domina.

— Przed kilku laty w Berlinie, niejakiś Artur Muller, wyznania katolickiego skazanym został na sześcio-miesięczne więzienie za to, iż w obec wielu protestantów nazwał Lutra białym mnichem. Lecz Müller, nie czekając aż się kara na nim spełni, pojechał do Brukselli. Gdy amnestja została ogłoszona wszystkim znajdującym się za granicą pruskim poddanym, wrócił do Berlina i mieszkał tam czas jakiś spokojnie. Lecz wkrótce minister sprawiedliwości Zur-Lippe otrzymał nań delację i oświadczywszy, że do niego amnestja się nie rozciąga, oddał go pod sąd. Mówią, że Muller ma się udać do wyższéj instancji.

— Miasto Peszt posłało Garibaldiemu w darze płaszcz węgierski bronzowego koloru, podbity czerwoną materją i bramowany złotem, oraz kapelusz węgierski z orlém piórem i djamentową kokardą. Na kołnierzu płaszcza wyszyty napis srebrem: „Jenerałowi Garibaldi, na pamiątkę."

— Dwa lata upływają, jak, z rozkazu cesarza Francuzów, rozpoczęły się archeologiczne poszukiwania w okolicach Alizy, dla odszukania śladów J. Cezara. Nigdy jeszcze nie znaleziono tyle różnego rodzaju starożytności jak w ostatnich dwóch tygodniach. Teraz, gdy odkryto już okopy i oboz, który Rzymianie zajmowali, cesarz rozkazał oczyścić rowy téj części doliny Gresynji, gdzie przypadła ostatnia bitwa pomiędzy Gallami i Rzymianami. Od pierwszego stycznia odkryto w tém miejscu sześćdziesiąt gallskich i rzymskich monet, po większéj części srebrnych, ośm kopij, kilka ułamków hełmów, tarcz i mnóstwo rozlicznego oręża. Wszystkie te starożytności znaleziono na dnie rowów, od dwóch do trzech sążni pod ziemią.

— Chirurg Nelaton, po długich wahaniach przyjął wreszcie ofiarowaną w darze przez redaktorów gazet francuzkich, najwięcéj sprzyjających włoskiemu ruchowi, złotą tabakierkę, ozdobioną djamentami. Przed odjazdem do Włoch, Nelaton widział się z p. Drouyn de Lhuys i zdziwił się szczerem współczuciem, jakie okazał francuzki minister spraw zagranicznych dostojnemu aspromonckiemu jeńcowi. Gdy Nelaton prosił p. Drouyn de Lhuys o paszport, minister odpowiedział: „Pan nie potrzebujesz paszportu. Dosyć będzie, gdy powiesz, iż udajesz się leczyć sławnego pacjenta." Gdy Nelaton wszedł do pokoju, w którym leżał Garibaldi: ten ostatni przywitał go następnemi słowy, „Jakto, panie professorze, odważyłeś się przyjechać z tak daleka, żeby leczyć buntownika?", „Nie, odrzekł chirurg, przyjechałem okazać swe usługi znakomitemu choremu."

— Stacje telegraficzne Kairu, Suezu i Jubalu (wyspa na morzu Czerwonem) przyjmują już depesze prywatne. Można więc teraz prędko skommunikować się z Indją, Chinami i Austrją. Depesza z Paryża do Jubal kosztuje 75 fran: i 75 centimów. Z wyspy Jubal, depesze posyłają się już pocztą.

— Statystyka ruchu pocztowego we Francji. W r. 1862 przesłano we Francji pocztą 262 miljony listów, a ponieważ jest $37\frac{1}{2}$ miljona ludności, wypada więc po 7 listów na mieszkańca; dzienników i pism perjodycznych przesłano 188 miljonów numerów—po 5 numerów na mieszkańca; pieniężnych przesyłek było około 91 miljonów. Marek pocztowych sprzedano do 350 miljonów; wówczas gdy w r. 1855, kiedy cena marek jeszcze nie była zniżoną do 10 centimów (5 groszy) sprzedano tylko 148 miljonów.

KURSA GIEŁDOWE.

PETERSBURG, 12 (24) marca.

Sześcioprocentowe rossyjskie srebrem	$110\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$ %.
Pięcioprocentowe 1-éj pożyczki	96.
„ 2-éj „	$98\frac{1}{2}$.
„ 3-éj „	97.
„ 4-éj „	97.
„ 5-éj „	$95\frac{3}{4}$.
„ 6-éj „	$101\frac{1}{2}$.
„ 7-éj „	$97\frac{1}{4}$.
Pięcioproc. bilety banku państwa	99.
Akcje Głównego Tow. kolei żelaz.	112.
Obligcje $4\frac{1}{2}$ proc. tegoż. Tow.	86.
Akcje ryzko-dynab. kolei żelaz.	$95\frac{1}{2}$.
Weksle (na 3 mies.): na Londyn	$36\frac{1}{16}$, $\frac{3}{16}$ p.
— — na Amsterdam	177, $177\frac{3}{4}$ c.
— — na Hamburg	$32\frac{1}{16}$, $\frac{1}{4}$ sz. b.
— — na Paryż	379, $378\frac{1}{2}$ c.
Disconto od $5\frac{1}{2}$ do $6\frac{1}{2}$ %.	

WARSZAWA, 23 (11) marca.

	r.	k.
Listy zastawne oprócz kuponu	14	97
Obligi skarbowe — —	88	60
Akcje Główn. Tow. kolei żel.	112	„
Akcje drogi żel. warsz.-wiedeńsk.	75	„
Akcje spółki żeglugi parowéj.	„	„
Obligacje tejże Spółki	„	„
Akcje drogi żel. warsz.-bydgoskiéj.	87	50
Weksle: na Berlin (2 mies.) za 100 tal.	98	46
— na Hamburg (2 mies.) za 300 m.	150	60
— na Paryż (2 mies.) za 300 fr.	79	65
— na Wiedeń (2 mies.) za 150 złr.	86	10
— na Londyn (3 mies.) za 1 fst.	6	67
— na Petersburg (1 m.) za 100 r.	99	50
— na Moskwę (1 m.) za 100 r.	99	33

RYGA, 12 (24) marca.

Pięcioproc. 1-éj pożycz.	98.
— 5-éj „	$96\frac{3}{4}$.
Czteroprocentowe 3-éj i 4-éj poż.	88.
Pięci proc. bilety banku państwa	$98\frac{1}{4}$.
Weksle na Londyn	$36\frac{1}{8}$ p.
— na Amsterdam	$176\frac{3}{4}$ c. b.
— na Hamburg.	32 sz. b.
— na Paryż.	$378\frac{1}{2}$, $379\frac{1}{2}$ c.

ODESSA, 11 (23) marca.

Weksle: na Londyn za 1 fs.	6,66, 6,69 k.
— na Paryż za 1 r.	378, 377 c.
— na Marsylję za 1 r.	378, $378\frac{3}{4}$ c.
— na Genuę za 1 r.	$378\frac{3}{8}$ c.

BERLIN, 23 (27) marca.

Rossyjskie 5-procentowe 5-éj poż.	$89\frac{1}{2}$ %.
— — 6-éj poż.	$96\frac{1}{2}$.
Polskie obligacje skarbowe oprócz kup.	$82\frac{5}{8}$.
— listy zastawne	90.
— bilety bankowe.	90.
Weksle: na Petersburg (3 tyg.) za 100 rub.	100 tal.
— na Warszawę (krótki term.)	$90\frac{1}{4}$ tal.

HAMBURG, 23 (11) marca.

Rossyjskie 5-proc. 5-éj pożyczki.	$85\frac{1}{4}$ %.
— — 6-éj pożyczki	$90\frac{3}{4}$ %.
— — 7-éj pożyczki	$88\frac{1}{4}$ %.
Weksle na Petersburg (3 mies.) za 1 s.	$31\frac{1}{4}$ sz. b.

AMSTERDAM, 23 (11 marca).

Rossyjskie pięcioproc. 5-éj pożyczki.	$83\frac{3}{8}$ %.
— — 6-éj p.	$90\frac{5}{8}$.
Weksle na Petersburg (3 mies.) za 1 r.	169 c.

LONDYN, 23 (11) marca.

3-proentowe ang. konsolidy.	$92\frac{1}{2}$ %.
Rossyjskie 5-proc. 2-éj poż.	94.
— — 7-éj poż.	$94\frac{1}{4}$.
Weksle na Petersburg (3 mies.)	$34\frac{3}{4}$ p.

PARYŻ 23 (11) marca.

Renta 3-proc.	69, 40.
Akcje kredytu ruchomego.	1462 fr.
Akcje Główn. Tow. kol. żel.	426 fr.
Weksle na Petersburg za 1 r.	$369\frac{1}{2}$ c.

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

— P. Rumeckiemu w Słobódce: Na list pański wysłany z Kowna, a napisany, jak tego jesteśmy pewni w Wilnie, możemy dać radę, że w handlu i przemyśle ufność i uznanie ogółu zyskują się jedynie pracą wytrwałą i sumiennością. W handlu też najczęściéj sprawdza się stare przysłowie: „kto pod kim dołki kopie, sam w nie wpada."

OGŁOSZENIA.

Прибывшие въ Вильно съ 13 по 15 марта 1863 г.

ГОСТИННИЦА НИШКОВСКИ. Графъ Кон. Тышкевичъ, графъ Фр. Коссаковскій съ семействомъ, Онуфрій Гласко, мир. поср. Вильн. Собѣщанскій, Мих. Обронпальскій, Осипъ Марциновскій, мир. поср. Антошевскій, Іосифъ Кушелевскій, Викент. Новацкій, Осипъ Родзевичъ: Госпожи: Пом.: Емиля Грегоровичъ, двор. Юлія Бѣлявска, жена чинов. Фелица Бушъ, полковница Балбакова, подполков. Кривоносовъ, шт. капит. Вентцель съ женою. кол. ассес. Алексѣи Осѣцкій, инж. поручикъ Нефедьевъ Селивановъ, корнеты Гусар. Квасцовъ, Чемисовъ, купецъ Теодоръ Зеекъ.

ГОСТИННИЦА ПОЗНАНСКИ. Статскій совѣтникъ Маковъ, коллежскій совѣтникъ Росицкій, маіоръ С.-Петербургскаго уланскаго полка Шпейеръ, инженеръ Штомпфъ.

Przyjechali do Wilna od 13 do 15 marca 1863 r.

HOTEL NISZKOWSKI. Hr. Konst. Tyszkiewicz, hr. Fran. Kossakowski z rodziną, Onufry Hłasko, Sęd. pojed. Wilh. Sobieszczański, Mich. Obrąpalski, Józef Marcinowski, Sędzia Pojed. Antoszewski, Józef Kuszelewski, Winc. Nowacki, Józef. Rodziewicz; Panie: Obyw. Emilja Hrehorowicz, dwor. Julja Bielawska, żona urz. Felicja Rusch, półkownikowa Bałbakowa, podpółkownik Kriwonosow, sz. kapit. Wentcel z żoną, kol. asses. Alexy Osiecki, Inż. porucznik Nefiediew, Seliwanow, Korneci Hus. Kwascow Czemisow, kupiec Theodor Seek.

HOTEL POZNAŃSKI. Radca stanu Makow.—Radca kollegjalny Rosicki, major St. Peters. ułańsk. pułku Szpejer, Inżynier Sztompf.

Ceny targowe w Wilnie: Żyta beczka rs. 12, pszenicy rs. 24, jęczmienia rs. 10, owsa rs. 6, grochu rs. 12, gryki rs. 10, siana pud kop. 45,—słomy kop. 20, kartofli beczka rs. 7, masła pud rs. 9 kop. 50

Дозволено Цензурою. 15 Марта 1863 г. Вильно.

W drukarni A. H. Kirkora.

ОБЪЯВЛЕНІЯ.

Виленская палата государственныхъ имуществъ объявляетъ: что на основаніи Высочайшаго повелѣнія, состоявшагося 31 января 1862 года, изъясненнаго въ предписаніи его высокопревосходительства г. министра государстванныхъ имуществъ, на имя палаты, отъ 5 ноября 1862 года за N. 524, въ присутствіи палаты государственныхъ имуществъ будутъ производится 5 числа іюля 1863 года торги съ узаконенною чрезъ три дня, 8 іюля, переторжкою, на продажу въ полную частную собственность сорока четырехъ небольшихъ земельныхъ участковъ, доступныхъ для мелкихъ капиталистовъ, колоніи Новые-Свѣнцяны, предположенной къ образованію изъ части Судашской казенной дачи въ Свѣнцянскомъ уѣздѣ, Свѣнцянскаго сельскаго общества, расположенной, вдоль линіи Варшавской желѣзной дороги при станціи Свѣнцянки. Участки эти слѣдующіе:

N. на планѣ и въ натурѣ.	Обозначеніе участковъ.	Пространство десятины и сотыя части.	Оцѣнка. Руб.	К.	N. на планѣ и въ натурѣ.	Обозначеніе участковъ.	Пространство десятины и сотыя части.	Оцѣнка. Руб.	К.
			КОЛОНІЯ НОВЫЕ СВѢНЦЯНЫ.						
0	Земельные участки.	3,60	230	13 1/3	23	Земельные участки.	2,00	100	4
1	тоже	2,00	113	18	24	Земельные участки.	2,00	100	70 2/8
2	тоже	2,00	112	37	25	тоже	2,00	99	35
3	тоже	2,00	117	90	26	тоже	2,00	125	71
4	тоже	2,00	118	40	27	тоже	2,00	125	7
5	тоже	2,00	120	49	28	тоже	2,00	124	90 1/5
6	тоже	2,00	121	27	29	тоже	2,00	124	28 1/5
7	тоже	2,00	123	16	30	тоже	2,00	114	52
8	тоже	2,00	122	63	31	тоже	2,00	114	76 1/5
9	тоже	2,00	132	99	32	тоже	2,00	102	97 2/5
10	тоже	2,00	133	42	33	тоже	2,00	108	24
11	тоже	2,00	133	84	34	тоже	2,00	109	89
12	тоже	2,00	134	25	35	тоже	2,00	112	80
13	тоже	2,00	117	11	36	тоже	2,00	123	33
14	тоже	2,00	118	98	37	тоже	2,00	116	61
15	тоже	2,00	140	25	38	тоже	2,00	106	49 1/5
16	тоже	2,00	144	53	39	тоже	2,00	104	71 1/5
17	тоже	2,00	149	26	40	тоже	2,00	69	78 2/5
18	тоже	2,00	115	63	41	тоже	2,00	73	38
19	тоже	2,00	95	60	42	тоже	1,77 (за лѣсъ безъ земли)	62	—
20	тоже	2,00	92	83	43	тоже	2,50 (за лѣсъ безъ земли)		
21	тоже	2,00	92	5	44	тоже	1,52 (за лѣсъ безъ земли)	14	97
22	тоже	2,00	100	41		тоже	0,66 (за лѣсъ безъ земли)	10	24
							90,05	5,025	46

Примѣчаніе 1-е. Изъ участка N. 0. въ натурѣ и на планѣ отдѣлено пространство 0,25 дес. подъ буквами п. с., для Ново-Свѣнцянской почтовой станціи оцѣнка сего пространства (22 руб. 1 коп.) исключена.

2-е. На участкѣ N. 43 подъ дорогою и на участкѣ N. 44 подъ переулкомъ, оцѣненъ только лѣсный матеріялъ. Такъ какъ на сихъ участкахъ произрастаетъ строевой и дровяной лѣсъ, то вмѣстѣ съ землею продается и находящійся въ участкахъ на корнѣ лѣсной матеріялъ. Планъ Ново-Свѣнцянской колоніи и оцѣночныя вѣдомости, будутъ предъявляемы каждому желающему, до дня торговъ, въ люстраціонномъ отдѣленіи палаты государственныхъ имуществъ ежедневно, отъ 12 до 3 часовъ по полудни, самые же участки колоніи въ натурѣ, обозначены занумерованными столбиками и могутъ быть указываемы желающимъ ихъ осмотрѣть мѣстнымъ полѣсовщикомъ, проживающимъ въ смежной казенной деревнѣ Межанахъ. Кромѣ того участки эти подробно будутъ указаны желающимъ ихъ видѣть, имѣющимъ для сей цѣли быть командированнымъ особымъ лѣснымъ кондукторомъ, съ 1-го по 10-е іюня.

Продажа будетъ производиться на нижеслѣдующихъ условіяхъ: 1-е) земельные участки колоніи Новые-Свѣнцяны, образованные изъ части Судашской лѣсной дачи вдоль линіи Варшавской желѣзной дороги, при станціи Свѣнцянки, предлагаются къ продажѣ съ торговъ, въ полную частную собственность въ пространствѣ и по оцѣнкѣ, изъясненной въ изложенной выше подробной вѣдомости и согласно особо составленному плану.

2) Въ каждомъ участкѣ предполагается къ продажѣ все пространство, которое числится въ ономъ по вѣдомости, вмѣстѣ съ находящимся на семъ участкѣ лѣснымъ матеріаломъ; въ оцѣнкѣ каждаго участка, заключается и цѣнность произрастающаго на ономъ лѣснаго матеріала, который поступитъ въ полную собственность покупщика вмѣстѣ съ участкомъ.

3) Къ торгамъ на основаніи 2121 ст. X. том. св. зак. граж. допускаются всѣ лица, имѣющія право на пріобрѣтеніе въ собственность не заселенныхъ земель, которыя до открытія торговъ и не позднѣе 11 часовъ утра для переторжки, обязаны подать въ палату объявленія о желаніи участвовать въ торгахъ, съ приложеніемъ документовъ о своемъ званіи, а если изъявятъ желаніе торговаться повѣренные, то формально совершенныя довѣренности и залоги въ ниже показанномъ количествѣ.

4) При торгахъ, по руководству 1906 ст. части I тома X. св. зак., запечатанныя объявленія не будутъ принимаемы.

5) Торги будутъ производиться по каждому участву отдѣльно и по очереди, начиная отъ участка N. 0. и переходя по очереди къ 1, 2 и т. д. но при этомъ доводится до всеобщаго свѣдѣнія, что еслибы на который либо участокъ неявилось желающихъ, то во избѣжаніе чрезполосности владѣнія казны, торги на слѣдующія за ними участки будутъ считаться несостоявшимися.

6) Желающій участвовать въ торгахъ, обязанъ представить залогъ, равняющійся оцѣнкѣ пляцеваго участка въ наличныхъ деньгахъ или въ билетахъ кредитныхъ установленій и таковой дополнить до имѣющейся возвыситься суммы, во время самыхъ торговъ, не выходя изъ присутствія.

7) Изъ участка подъ N. 0. отдѣлено, по утвержденному проэкту, 600 квад. саж. (на планѣ подъ буквами п. с.) для Ново-Свѣнцянской почтовой станціи, каковое пространство исключено изъ общаго состава участка N. 0, и остается въ немъ 3,25 дес., затѣмъ участокъ подъ N. 0 предлагается къ торгамъ за исключеніемъ выше изъясненнаго пространства, отдѣленнаго для станціи,

8) Какъ земли участковъ, подъ N. 43 состоящій подъ дорогою и N. 44 состоящій подъ переулкомъ, не могутъ поступить въ частную собственность и уступаются казною, при продажѣ остальныхъ участковъ, для общественнаго пользованія будущихъ жителей колоніи; а потому въ сихъ участкахъ предполагается къ торгамъ только произрастающій на оныхъ лѣсный матеріялъ.

9) Условій о застройкѣ пляцевыхъ участковъ, какъ имѣющихъ по продажѣ поступить въ полную собственность пріобрѣтателей и о соблюденіи правилъ, установленныхъ въ отношеніи разстоянія строеній отъ желѣзной дороги и способа постройки, какъ неотносящихся до управленія государственныхъ имуществъ, никакихъ не постановляется.

10) Сходно предписанію г. министра государственныхъ имуществъ, все торговое производство по настоящей продажѣ, должно быть представлено на утвержденіе въ лѣсной департаментъ государственныхъ имуществъ, а потому совершеніе купчихъ крѣпостей и вводъ во владѣніе участками, не могутъ послѣдовать, раньше разрѣшенія министерства,— при томъ всѣ издержки нужныя: на пошлины и гербовую бумагу, при совершеніи крѣпостей и при вводѣ во владѣніе, остаются на обязанности покупщиковъ.

Управляющій палатою *Кидошенковъ.*
Статскій совѣтникъ *Эйнаровичъ.*
Дѣлопроизводитель *Вейсъ.*

1—173

OGŁOSZENIA.

Wileńska izba dóbr państwa ogłasza, iż na mocy rozkazu Najwyższego z d. 31-go stycznia 1862 roku wyrażonego w reskrypcie pana ministra dóbr państwa, danym tejże izbie d. 5 listopada 1862 roku N. 524, w urzędzie onéj odbędzie się d. 5 lipca 1863 roku licytacja, z prawnym we trzy dni przetargiem 8 go lipca, na sprzedaż czterech niewielkich uczątków gruntu, dostępnych dla drobnych kapitalistów, z kolonji Nowe-Święciany mającéj się utworzyć z części Sudackiéj fermy skarbowéj w powiecie Święciańskim, gminie Swięciańskiéj położonéj po linji Warszawskiéj drogi żelaznéj przy stacji Święcianki. Uczątki te są następujące:

N. na planie i w naturze.	Oznaczenie uczątków.	Przestrzeń. Dziesięciny i setne części.	Szacunek. Rub.	K.	N. na planie i w naturze.	Oznaczenie uczątków.	Przestrzeń. Dziesięciny i setne części.	Szacunek. Rub.	K.
			KOLONJA NOWE-ŚWIĘCIANY.						
0	Uczątki ziemi.	3,60	230	13 1/5	23	Uczątki ziemi.	2,00	100	4
1	także	2,00	113	18	24	Uczątki ziemi.	2,00	100	70 2/5
2	także	2,00	112	37	25	także	2,00	99	35
3	także	2,00	117	90	26	także	2,00	125	71
4	także	2,00	118	40	27	także	2,00	125	7
5	także	2,00	120	49	28	także	2,00	124	90 1/5
6	także	2,00	121	27	29	także	2,00	124	28 1/5
7	także	2,00	123	16	30	także	2,00	114	52
8	także	2,00	122	63	31	także	2,00	114	76 1/5
9	także	2,00	132	99	32	także	2,00	102	97 2/5
10	także	2,00	133	42	33	także	2,00	108	24
11	także	2,00	133	84	34	także	2,00	109	89
12	także	2,00	134	25	35	także	2,00	112	80
13	także	2,00	117	11	36	także	2,00	123	33
14	także	2,00	118	98	37	także	2,00	116	61
15	także	2,00	140	25	38	także	2,00	106	49 1/5
16	także	2,00	144	53	39	także	2,00	104	71 1/5
17	także	2,00	149	26	40	także	2,00	69	78 2/5
18	także	2,00	115	63	41	także	2,00	73	38
19	także	2,00	95	60	42	także	1,77 (za las bez ziemi.)	62	
20	także	2,00	92	83	43	także	2,50 (za las bez ziemi.)		
21	także	2,00	92	5	44	także	1,52 (za las bez ziemi.)	14	97
22	także	2,00	100	41		także	0,66 (za las bez ziemi.)	10	24
							90,05	5,025	46

Uwaga 1-sza. Z uczątku pod N. 0 w naturze i na planie oddzielono przestrzeni 0,25 dz. pod literami C. П., na nowo-święciańską stację pocztową—oszacowanie téj przestrzeni (22 rub. 1 kop. wykreślono.)

2-ga. Na uczątku N. 43 przy drodze, oraz na uczątku N. 44 pod zaułkiem, oszacowano tylko materjał leśny. Ponieważ na tych uczątkach rośnie budulcowy i opałowy las, zatém razem z ziemią sprzedaje się i znajdujący się na pniu materjał leśny. Plan Nowo-święciańskiéj kolonji i wykazy szacunkowe będą okazywane każdemu życzącemu, aż do dnia licytacji w wydziale lustracyjnym izby dóbr państwa każdodziennie od 12 do 3-éj godziny po południu; same zaś uczątki kolonji w naturze poodznaczane są słupkami numerowanymi i mogą być okazywane życzącym je widzieć przez leśników zamieszkałych w sąsiedniéj wsi skarbowéj Mierzanach. Prócz tego uczątki takowe szczegółowo mogą być okazywane życzącym przez mającego być w tym celu wydelegowanym osóbnego konduktora, od 1-go do 10 czerwca.

Sprzedaż odbędzie się na następnych warunkach: 1) Uczątki gruntów w kolonji Nowe-Święciany, uformowane z części Sudaskiéj kniei po iinji warszawskiéj drogi żelaznéj, przy stacji Święcianki, oddają się na sprzedaż w téj przestrzeni i po takiéj cenie jaka jest oznaczona w powyższym wykazie szczegółowym podług osóbnego planu.

2) W każdym uczątku projektuje się do sprzedania cała przestrzeń jaka się liczy w nim podług wykazu razem ze znajdującymi się na tym uczątku materjałem leśnym; w szacunku każdego uzcątku zawiera się i cena znajdującego się na nim lasu, który stanie się zupełną własnością nowonabywcy.

3) Do licytacji przypuszczają się wszyscy którzy mają prawo nabywać nieosiedlone grunta, przed otwarciem licytacji i nie późniéj jak o godzinie 11-éj z rana, przed przetargiem powinny być podane do izby dóbr państwa deklaracje przez życzących należeć do licytacji z dołączeniem dokumentów świadczących o pochodzeniu życzącego licytować, lub w razie występowania pełnomocników powinny być złożone formalne plenipotencje oraz ewikcje w następującéj ilości.

4) Przy licytacji na mocy 1,906 art. cz. I T. X. zb. pr. opieczętowane deklaracje przyjmowane nie będą.

5) Licytacja będzie się odbywać dla każdego uczątku oddzielnie i z kolei, poczynając od uczątku N. 0 i przechodząc kolejno do 1, 2 i t. d., lecz przytém zawiadamia się, iż jeśliby na jakiś uczątek licytujących niebyło, wtedy dla uniknienia szachownic w posiadaniu skarbu, licytacja na następujące zatém uczątki staje się nieważną.

6) Życzący uczęstniczyć przy licytacji obowiązuje się złożyć ewikcję równą oszacowaniu uczątka w gotowiznie, albo w biletach instytucji kredytowych i takową dopełnić do summy licytacyjnéj niewychodząc z izby.

7) Z uczątku pod N. 0 odcięto podług zatwierdzonego projektu 600 kw. sąż. (na planie pod literami C.;П.) na stację pocztową Nowo-święciańską, jakowa przestrzeń została wyłączona z ogólnego składu uczątku N. 0—i zostaje w nim 3,25 dz., następnie uczątek pod N. 0 oddaje się na licytację za wyłączeniem wyżéj wzmiankowanéj przestrzeni oddzieolnéj na stację.

8) Ponieważ grunta uczątków, pod N. 43 leżącego przy drodze i N. 44 zostający pod zaułkiem, niemogą przejść na własność prywatną i ustępują się przez skarb przy sprzedaży pozostałych uczątków, dla wspólnéj używalności przyszłych mieszkańców kolonji, przeto w tych uczątkach sprzedaje się tylko znajdujący się na nich las.

9) Warunków o zabudowaniu placowych uczątków, jako mających po sprzedaniu stać się bezwarunkową własnością nabywców, tudzież o zachowaniu przepisów ustanowionych względem odległości budynków od drogi żelaznéj i sposobu budowania, jako nie odnoszących się do zarządu dóbr państwa żadnych się nie kładzie.

10) Stosownie do reskryptu p. ministra dóbr państwa, wszystkie czynności odnoszące się do téj licytacji, powinny być przedstawione na zatwierdzenie departamentu leśnego dóbr państwa, przeto zawarcie aktów wieczystych i intromissja uczątków nie mogą nastąpić bez rozwiązania ministerjum; przytém wszystkie wydatki potrzebne: na poszliny i papier stemplowy przy zawieraniu aktów i intromissji należą do nowonabywcy.

Zarządzający izbą Kidoszenkow.
Radca stanu Ejnarowicz.
Sekretarz Wejss.

1—173

Отъ Виленской палаты государственныхъ имуществъ объявляется, что въ присутствіи ея будутъ производиться торги, 10 іюня 1863 года съ узаконенною чрезъ три дня переторжкою, то есть 14 іюня, на отдачу въ содержаніе 13 лавокъ въ мѣстечкѣ Меречи, впредъ отъ 24 до 48 лѣтъ, на точномъ основаніи правилъ и особыхъ условій для сего постановленныхъ, о которыхъ желающіе участвовать въ торгахъ, могутъ получить свѣдѣніе во 2-мъ столѣ хозяйственнаго отдѣленія, отъ 10 часовъ утра до 4 часовъ по полудни каждаго дня кромѣ табельныхъ и восресныхъ; къ торгамъ допускаются всѣ лица имѣющія по закону право участвовать въ нихъ, желающіе взять въ аренду благоволятъ явиться къ означенному сроку съ соотвѣтственными залогами въ наличныхъ деньгахъ, банковыхъ билетахъ или кредитныхъ бумагахъ. Торги будутъ производится изустно съ принятіемъ притомъ до 11 часовъ въ день переторжки и запечатанныхъ объявленій, пу существующимъ на сей предметъ законамъ. 2—119

Минской губерніи Рѣчицкій уѣздный судъ на основаніи 1239 ст. Хт. 1 части св: гражд: зак: (изд: 1857 года) вызываетъ наслѣдниковъ, къ имуществу оставшемуся послѣ смерти жителя города Рѣчицы Ивана Гладыша, въ опредѣленный 1241. ст: тогожъ тома и части шести мѣсячный срокъ съ законными на права наслѣдованія доказательствами. февраля 9 дня 1863 года. 2—120

Виленской губерніи Ошмянской уѣздный судъ объявляетъ, что 15 числа апрѣля мѣсяца сего 1863 года будутъ производиться въ присутствіи сего суда тогри, на продажу участка земли заключающаго 5 десятинъ принадлежащаго еврею Давиду Бейраки на предметъ выручки принадлежности коллежскаго ассесора Туробойскаго и помѣщика Снядецкаго. Почему желающіе участвовать въ сихъ торгахъ благоволятъ явиться на обозначенное число въ присутствіе сего суда.

Засѣдатѣль *Кричинскій*.

Секретарь *Равдовичъ*. 3—85

Управленіе Виленской земской конюшни симъ объявляетъ, что въ настоящемъ году, на преміи отъ управленія государственнаго коннозаводства, выставки верховыхъ и крестьянскихъ а также испытанья крестьянскихъ лошадей въ возкѣ тяжестей будутъ производиться въ слѣдующихъ пунктахъ: въ г. Вильно 4 и 5 мая, въ г. Гродно 15 мая, въ г. Минскѣ на 10 недѣли послѣ пасхи и въ г. Россіенахъ (Ковенской губерніи) 25 іюня. Желающіе участвовать благоволятъ лошадей своихъ приводить за три дня до назначенныхъ сроковъ и представлять учрежденнымъ для сего комитетамъ для составленія описи, равно представлять свидѣтельства: гг. помѣщики и дворяне отъ предводителей дворянства или извѣстныхъ коннозаводчиковъ, а крестьяне отъ волостныхъ правленіи о дѣйствительной принадлежности и воспитаніи ими представленныхъ лошадей. Къ участію допускаются жеребцы и кобылы, на выставку отъ 4 до 6-ти, а на испытаніе не моложе 5-и и не старѣе 7-и лѣтъ. Лошади съ пороками не принимаются.

Управляющій, полковникъ *Полянскій*. 2—149

1863 года февраля 16 дня. Гродненскій приказъ общественнаго призрѣнія симъ объявляетъ, что имѣніе Новосіолки или Лазово Гродненской губерніи въ Кобринскомъ уѣздѣ расположенное, принадлежащее помѣщику Клеофасу Мысловскому, заключающее въ себѣ наличныхъ мужескаго пола 36 душъ крестьянъ а также земли дворовой 285, и крестьянской 151, вообще 436 десятинъ съ строеніями дворовыми и крестьянскимй и прочими къ сему имѣнію принадлежностями, продаватся будетъ въ приказѣ чрезъ четырѣ мѣсяца отъ позднѣйшаго припечатанія настоящаго объявленія въ вѣдомостяхъ, типографій императорскихъ: Ст. Петербургской академіи наукъ, и Московскаго университета а также редакціи газеты Виленскаго Вѣстника, за долгъ слѣдуемый сему приказу въ количествѣ 2,762 р. 97 коп. кромѣ процентовъ и штрафа за просрочку сколько то расчету въ свое время причигаться будетъ а равно казенныхъ, частныхъ и другихъ взысканій 1174 руб. $37\frac{3}{4}$ к., каковое имѣніе, по подробной описи 9-го ноября 1862 года утвержденной губернскимъ правленіемъ, оцѣнено по десятилѣтней сложности въ 6180 рублей. 2—135

Отъ Виленскаго губернскаго правленія объявляется, что въ слѣдствіе постановленія его 16 января 1863 года состоявшагося, на удовлетвореніе претензіи дворянина Игнатія Пронтницкаго къ покойному нынѣ дворанину Іосифу Сперскому, по заемному письму 25 іюля 1858 года, въ 900 руб. сер. съ процентами простираемой, подверженъ въ публичную продажу участокъ упомянутаго Сперскаго, Виленскаго уѣзда 2 стана въ околицѣ Кончунахъ состоящій, земли 18 дес. и 17 саженей, оцѣненный по десятилетней сложности чистаго годоваго дохода 400 р. сер., и для произведенія таковой продажи назначенъ въ присутствіи Виленскаго уѣзднаго суда срокъ торгамъ 13 числа мая сего года 11 часовъ утра, съ узаконенною послѣ онаго чрезъ три дня переторжкою. Желающіе разсматривать бумаги, относящіяся къ этой публикаціи и продажѣ, могутъ найти оныя въ упомянутомъ уѣздномъ судѣ. Февраля 23 дня 1863 года.

Совѣтникъ *Гецолдъ*.

Секретарь *Комаръ*.

Столоначальникъ *Кодзь*. 2—136

Wileńska izba dóbr państwa ogłasza, iż w urzędzie jéj 10-go czerwca 1863 roku odbędzie się licytacja z prawnym we trzy dni przetargiem t. j. 14-go, na wydzierżawianie 13-tu kramów w miasteczku Mereczu od 24-ch do 48-u lat, na zasadzie prawa i warunków osóbnych na ten cel postanowionych, o których życzący licytować mogą się dowiedzieć w 2-m stole wydziału gospodarczego od 10 godziny z rana do 4-éj po południu każdodziennie oprócz dni tabelnych i świątecznych; do licytacji przypuszczają się wszystkie osoby, mające do tego prawo. Życzący wziąść tę dzierżawę raczą zgłosią się na dzień oznaczony ze stosownemi ewikcjami w gotowiźnie, biletach bankowych lub papierach kredytowych. Licytacja odbędzie ustnie, się z przyjmowaniem obok tego, aż do 11 éj godziny w przetargu i opieczętowanych deklaracij podług istniejących na ten cel przepisów. 2—119.

Gubernji mińskiéj, rzeczycki sąd powiatowy na mocy 1239 art. X. cz, 1, zb. pr. cyw. (wyd. 1857 r.) wzywa spadkobierców majątku pozostałego po śmierci mieszkańca miasta Rzeczycy Jana Hladysza, w oznaczonym w art. 1241 tegoż tomu 1 części sześciomiesięcznym terminie z prawnemi do odziedziczenia tego spadku dowodami, 9 lutego 1863 roku. 2—120

Gub. WileńskiéjOszmiański sąd powiatowy ogłasza iż 15 kwietnia 1863 r. odbędzie się w urzędzie onego licytacja na sprzedaż ucząstku gruntu zawierającego 5 dzies. należącego do izraelity Dawida Bejraka, w celu otrzymania należności assesora kollegjalnego Turobojskiego i obywatela Śniadeckiego. Życzący uczęstniczyć w téj licytacji, raczą przybyć do sądu na termin wskazany.

Assesor K r y c z y ń s k i.

Sekretarz R a w d o w i c z. 3—85

Zarząd Wileńskiéj ziemskiéj stajni ogłasza, iż w roku bieżącym, na premje od zarządu Stadniny państwa, wystawy wierzchowych i włościańskich koni, oraz dla wyprobowania włościańskich koni pod ciężarami będą się odbywały w następujących punktach: w Wilnie, 4-go i 5-go maja; w Grodnie 15 maja, w Mińsku na 10-tym tygodniu po Wielkanocy i w Rossienjach (gubernji Kowieńskiéj) 25 czerwca. Życzący brać udział, raczą przyprowadzać konie swe na trzy dni przed terminem i przedstawiać je w ustanowionych na ten cel komitetach dla zrobienia opisania, tudzież złożyć świadectwa: pp. obywatele i szlachta od marszałków albo znanych posiadaczy zakładów końskich, a włościanie od zarządów gminowych i o rzeczywistości posiadania i hodowli przedstawywanych przez nich koni. Na wystawę mogą być przyprowadzane ogiery i klacze od 4 do 6, a na wypróbowanie nie mniéj jak 5 i nie więcéj nad 7 lat. Konie z wadami nie będą przyjmowane.

Zarządzający, pułkownik P o l a ń s k i.

2—149

1863 roku 16 lutego. Grodzieński urząd opieki powszechnéj ogłasza, iż dobra Nowosiołki czyli Łazowe gub. grodzieńskiéj, w powiecie kobryńskim położone, własności obyw. Kleofasa Mysłowskiego liczące 36 dusz męz. włościan, tudzież gruntów dwornych 285 i włościańskich 151, razem 436 dziesięcin z budowlami dwornemi i włościańskiemi oraz innemi akcydencjami, sprzedawać się będą w tymże urzędzie we cztéry miesiące od ostatniego po tém obwieszczenia w typografjach: C e s a rs k i ch petersburskiéj akademji nauk i moskiewskiego uniwersytetu, oraz w redakcji Kurjera Wileńskiego, za dług należny temuż urzędowi w ilości 2762 r. 97 kop. prócz procentów i sztrafów za niedotrzymanie terminu, ile podług rozrachunku w swoim czasie wypadać będzie oraz skarbowych, prywatnych i innych egzekucij 1174 rub. $37\frac{3}{4}$ kop. jakowe dobra podług szczegółowego opisania 9 listopada 1862 r. zatwierdzonego przez rząd gubernjalny oszacowane podług dziesięcioletnich dochodów 6,180 rubli. 2—135.

Wileński rząd gubernjalny ogłasza, iż w skutku postanowienia onego z 16 stycznia 1863 r. nastałego, na zaspokojenie pretensji dworzanina Ignacego Prontnickiego do zmarłego szlachcica Józefa Sperskiego za obligiem 25 czerwca 1858 roku na 900 rub. sr. z procentami sprzedawać się będzie z licytacji ucząstek rzeczonego Sperskiego w powiecie wileńskim 2-m cyrkule, w okolicy Konczunach zostający i zawierający gruntów 18 dzies. 17 sąż. oszacowany podług dziesięcioletniéj summy dochodu rocznego czystego 400 rub. sr. i dla uskutecznienia téj sprzedaży naznacza się w urzędzie wileńskiego sądu powiatowego termin na 13 przyszłego maja o godz. 11 z rana, z prawnym we trzy dni przetargiem. Życzący przejrzeć papiery téj sprzedaży dotyczące, mogą znaleźć je we wspomnionym sądzie powiat. 23-go lutego 1863 roku.

Radca G i e c o ł d.

Sekretarz K o m a r.

Nacz. st. K o d ź. 2—136

ПАРОХОДЫ: НЕРИСЪ и КЕЙСТУТЪ

съ 11-го марта начали отправляться изъ Ковна въ Тильзитъ и обратно изъ Тильзита въ Ковно по Понедѣльникамъ, Середамъ и Пятницамъ, въ 6 часовъ утра, и въ тотъ же день приходятъ въ назначенное мѣсто.

PAROSTATKI NERYS i KIEJTUT

zaczęli od dnia 11-go marca kursować pomiędzy Kownem a Tylzytem (w Prussach) odpływając co Poniedziałek, Środę i Piątek jak z Kowna tak z Tylzytu o g. 6-éj z rana, i dopływając tegoż samego dnia do miejsca naznaczenia. 1—174

ВЪ КАДЕТСКОМЪ КОРПУСѢ въ квартирѣ инспектора классовъ продается хорошая мебель, посуда, экипажи и пара сѣрыхъ каретныхъ лошадей по случаю отъѣзда. 1—177

W KADECKIM KORPUSIE w kwaterze Inspektora klass, sprzedają się dobre meble, naczynia kuchenne i stołowe, kareta i para karych karetnych koni—z powodu wyjazdu. 1—178

Piwo

nadzwyczajne Litewskie w butelkach i na beczki sprzedaje się w handlu p. GRUŻEWSKIEGO pod firmą Wojciechowicza w Wilnie. 1—179

W POWIECIE WIŁKOMIERSKIM NAD ŚWIĘTĄ RZEKĄ $4\frac{1}{2}$ mili od Wiłkomierza, 2 mile od traktu bitego pół mili od targowego m. Onikszt do wypuszczenia w 3 lub 6 letnią dzierżawę majętność SZŁOWIANY B. M i k u l i c z a, 150 morgów dobrego żytnego gruntu z zasianemi 50 m. oziminą, z łąkami 82 m. chat 14 na czynszu a 5 w arędzie, z którémi 19 mieszkańcami o wyrobek roli i zdjęcie płodów nietrudny układ. Z Gorzelnią dobrze urządzoną i wszelkiem do niéj potrzebnem naczyniem, z dostatecznem gospodarskiem zabudowaniem i składami, z nawozem po 40 przeszło wołach karmnych i kilkudziesiąt sztukach rozmaitego funduszowego bydła, z nasieniem jarzynnem jakieby żądane było, z karczmą i szynkiem na targowym gościńcu. O warunkach téj dzierżawy bliższą wiadomość a nawet umowa ostateczna w m. Oniksztach u Reginy Mikuliczowny. 2—162

SKŁAD GŁÓWNY

SZKŁA SZYBOWEGO PRZY MAGAZYNIE

H. M. Aisenstadta

W MIŃSKU.

Fabryka szkła w majątku Tołoczynie Mohilewskiéj gubernji, obywatela Wincentego Sławińskiego, zawiadamia niniejszem, że wyroby jéj szkła szybowego, stanęły na równi z wyrobami tego rodzaju pierwszych krajowych fabryk; szyby czyli arkusze, zwiększone o pół wierszka stosownie do dawniejszego ich rozmiaru.

Szkło szybowe wyrabia się trzech gatunków N 1, 2 i 3-go, skrzynia czyli pak zawiera 120 arkuszy; pół skrzyni 60 i ćwierć skrzyni 30 arkuszy; szkła niższego gatunku N 3-go skrzynia cena 14 rubli, najstosowniejsza do oranżeryi i inspektów.

Dla ułatwienia żądającym nabycia wskazanych gatunków szkła a razem dla rozpowszechnienia przedaży takowego w sąsiednich gubernjach, założono główny skład w gubernskiém mieście Mińsku przy magazynie H. M. Aisenstadta, jakowy magazyn z najsumienniejszą akuratnością, czyni wyprzedaż. Przytém obowiązany jest na wszelkie pod jego adresem zapotrzebowanie, wysyłać szkło do miast, miasteczek i w prowincji, a także upoważniony jest kupującym znaczną ilość szkła czynić stosowne i dogodne ustępstwa.

WINCENTY SŁAWIŃSKI.

Obywatel powiatu Sieńskiego, Mohilewskiéj gubernji. 2—165

LIKIERY, DOPELT KIMMEL, KIMMEL, RUM, Balsam w flakach, rozmaite GORZKIE WÓDKI wyrobów Ryskich w butelkach i półbutelkach, JESIOTRZYNĘ małosolną i SIELAWĘ wędzoną otrzymał A. ANDABURSKI. 3—154

ZAWIADAMIA SIĘ osoby interessowane, że W. Jan Papi przestał być Plenipotentem hrabstwa Urusskich od dnia 13 (25) grudnia 1862 roku. 1—177

RZĄDCA DOBR, z kaucją 10,000 rsr., znający języki: polski, rossyjski, niemiecki i francuzki, zarządzał przez lat kilka znacznemi majątkami na Litwie. Życzy teraz zająć tamże takież miejsce, lub odpowiedni obowiązek przy jakiéj fabryce albo spółce handlowéj. Wiadomość w Wilnie na Łotoczku w domu Branta pod N. 1. 1—176

Z DÓBR JW. HRABINI ZAMOJSKIEJ w powiecie Oszmiańskim są do wydzierżawienia Folwarki REMBAKOWSZCZYZNA, CHOWAŃSZCZYZNA, KRASOWSZCZYZNA i GALIMSZCZYZNA. Życzący powziąść bliższą wiadomość raczą zgłosić się do W. Jotejki główno zarządzającego dobrami, mieszkającego w tymże powiecie w Iwju. 1—175

DOM HANDLOWY

HENRYKA DĘBSKIEGO

W WILNIE

w Hotelu Hana naprost Wielkiéj remizy znajdujący się.

Otrzymał świeży transport WYKI SZAREJ krajowéj produkcji, z przeszłorocznego zbioru. Wyka jako roślina pastewna szczególniéj w stanie zielonym zbierana czy to uprawiana sama lub jako mięszanka, najlepiéj zastąpić może koniczynę, zwłaszcza tam, gdzie grunt zbyt lekki lub znów zimny, sapowaty, uprawą koniczyny niemożliwą czyni, lub krótkość rotacji staje temu na przeszkodzie. 3—108

Najnowsze dzieła w księgarni p. f. J Ó Z E F A Z A W A D Z K I E G O:

BUCKLE, Historja Cywilizacji w Anglji. Tom 1 z opłatą za 2 — rs. 2 k. 20.
Żywot Ś. Wincentego a Paulo k. 40
Czytania wieczorne książ. I, II, III po k. $17\frac{1}{2}$
DONALD. Zalewnictwo czyli Irrygacja gruntów — kop. 30.
Droga do zbawienia. Książka do nabożeństwa dla ludu Polskiego — kop. 50.
Dziewosłęby. Komedja. kop. 45.
GREGOROWICZ. Rady dla matek r. 1 k. 10.
Gwiazdka czyli kolenda na rok 1863 — k. 60.
KRASZEWSKI J. Władysław Syrokomla. rub. 1 k. 20
ŁADNOWSKI. Wielkopolanin, komedja k. 40
MACHCZYN KA. Młoda Nauczycielka. k. 95
MIECZKOWSKI D. Obrazy historyczne z czasów Stan. Leszczyńskiego — kop. 80
OLLENDORFA Dyalogiczna grammatyka francuzka — rub. 1 k. 85
JAROCHOWSKI K. Opowiadania i studja historyczne tom. II — rub. 2 k. 75
SZAJNOCHY Szkice Historyczne t. III rs. 3.
Piosnki wiejskie dla ochronek kop. 60.
POŁUJAŃSKI. Leśnictwo Polskie cz. IX r. 1.
ROMANOWSKI M. Popiel i Piast, tragedja. rub. 1 kop. 20.
Rozprawy Galic. Tow. Gospod. T. XXX k. 80.
SZMURŁO. O kulturze w Grecji. k. 30.
Tablica Geneal. do histor. Polsk. — r. 1 k. 90.
VITARD. Wykład drenownictwa kop. 75.
2—158

Nakładem księgarni N. BROJDO w Wilnie w gmachu Ratuszowym naprzeciw Ostréj Bramy, wyszło dzieło:

KAPŁAN W OBEC LUDU

Cena egzemplarza Rsr. 1 k. 20, z przesyłką Rs. 1 k. 50. Biorącym 10 egzemplarzy razem, dodaje się 11-ty bezpłatnie. 2—160

Дозволено Ценсурою. 15 Марта 1863 г. Вильно.

W Drukarni A. H. K i r k o r a.